

Co-funded by
the European Union

Migrant at school **kids** exchange of good practices

Συμβουλές για εκπαιδευτικούς

2023-1-PL01-KA220-SCH-000159736

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

CEIPES

PELICAN

CARDET

Ευρετήριο

Εισαγωγή	2
Το πρόγραμμα «Τα παιδιά των μεταναστών στο σχολείο»	2
Η εταιρική σχέση	3
Κεφάλαιο 1: The Study Visit Cycle	5
Ο πρώτος σταθμός: Κρακοβία, Πολωνία	5
Δεύτερη εκπαιδευτική επίσκεψη: Μπρνο, Τσεχία	7
Τρίτη εκπαιδευτική επίσκεψη: Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες	8
Τέταρτη εκπαιδευτική επίσκεψη: Λευκωσία, Κύπρος	9
Τελική εκπαιδευτική επίσκεψη στην Ιταλία	11
Κεφάλαιο 2: Συλλογή βέλτιστων πρακτικών	14
ΠΟΛΩΝΙΑ	15
Πρόγραμμα Πολυπολιτισμικών Βοηθών	15
Τάξεις ένταξης (Προπαρασκευαστικά Τμήματα)	16
ΙΤΑΛΙΑ	17
Πρωτόκολλο υποδοχής για μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο	17
Το Συμβούλιο της Τάξης	18
ΚΥΠΡΟΣ	21
«Γεια Χαρά» – Πρόγραμμα εκμάθησης και προώθησης της ελληνικής γλώσσας	21
Δράσεις για το Σχολείο και την Κοινωνική Ένταξη (ΔΡΑ.Σ.Ε.)	23
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	25
Ψηφιακός Οδηγός & Φόρουμ Κοινότητας της CISCO	25
Τάξεις διεθνούς μετάβασης (ISK - Internationale Schakelklas)	26
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	28
Σύστημα αδελφοποίησης για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές	28
Γωνιές υποστήριξης της οπτικής γλώσσας	29
Κεφάλαιο 3: Θεματικές Συστάσεις για τους εκπαιδευτικούς	31
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ	31
Θέμα Α: Συμμετοχή στη μάθηση	32
Θέμα Β: Ενσωμάτωση στην τάξη	32
Θέμα Γ: Ανάπτυξη ενσυναίσθησης και πρόληψη του εκφοβισμού	32
Θέμα Δ: Επικοινωνία με τους γονείς	33
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	33
Θέμα Α: Συμμετοχή στη μάθηση	34
Θέμα Β: Ενσωμάτωση στην τάξη	34
Θέμα Γ: Ανάπτυξη ενσυναίσθησης και πρόληψη του εκφοβισμού	34
Θέμα Δ: Επικοινωνία με τους γονείς	35
Κεφάλαιο 4: Χρήσιμες πηγές	35
Συμπέρασμα	37
	42

Εισαγωγή

Το «BookletTipsforTeachers» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ «Migrant Kids at School» με σκοπό να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς έναν πρακτικό και λειτουργικό οδηγό για τη διαχείριση της αυξανόμενης πολυμορφίας στις ευρωπαϊκές τάξεις και την εξάλειψη των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Στις σελίδες του, το κείμενο συγκεντρώνει και συνθέτει τα αποτελέσματα ενός κύκλου πέντε επισκέψεων μελέτης που πραγματοποιήθηκαν στην Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, τις Κάτω Χώρες, την Ιταλία και την Κύπρο, προσφέροντας μια άμεση ανάλυση συστημικών λύσεων και αποδεδειγμένων βέλτιστων πρακτικών, όπως η χρήση πολυπολιτισμικών βοηθών και η εφαρμογή τυποποιημένων πρωτοκόλλων υποδοχής. Επιπλέον, το έγγραφο περιέχει ένα εκτενές τμήμα αφιερωμένο σε θεματικές συστάσεις (Συμβουλές) και συγκεκριμένες πρακτικές δραστηριότητες, σχεδιασμένες να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να εμπλέξουν τα παιδιά στη μάθηση, να προωθήσουν την κοινωνική ένταξη, να αποτρέψουν τον εκφοβισμό και να οικοδομήσουν σχέσεις εμπιστοσύνης με τις οικογένειες μεταναστών.

Το πρόγραμμα «Migrant Kids at School»

Το πρόγραμμα «Migrant Kids at School» είναι μια σύμπραξη συνεργασίας στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης (KA220-SCH) που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+. Το πρόγραμμα ασχολείται με την αυξανόμενη πολυμορφία στις ευρωπαϊκές τάξεις, η οποία οφείλεται στη παγκόσμια μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατης εισροής εκτοπισμένων οικογενειών από την Ουκρανία, των οικονομικών μεταναστών και των προσφύγων. Τα παιδιά αυτά συχνά αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια, όπως γλωσσικά προβλήματα, κοινωνικό αποκλεισμό και ψυχολογικό άγχος. Κεντρικό στοιχείο της μεθοδολογίας του έργου αποτελεί ο κύκλος πέντε επισκέψεων μελέτης που πραγματοποιούνται σε κάθε μία από τις χώρες-εταίρους: την Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, τις Κάτω Χώρες, την Ιταλία και την Κύπρο. Αυτές οι τριήμερες επισκέψεις προσφέρουν στους εταίρους την ευκαιρία να έρθουν σε άμεση επαφή με πραγματικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, επιτρέποντάς τους να παρατηρήσουν στρατηγικές χωρίς αποκλεισμούς στην πράξη, να επισκεφθούν τοπικά σχολεία και να συνομιλήσουν με εκπαιδευτικούς, αρχές και οικογένειες μεταναστών.

Ο πρωταρχικός στόχος αυτών των επισκέψεων και του προγράμματος στο σύνολό του είναι να εντοπιστούν οι υπάρχουσες λύσεις και οι βέλτιστες πρακτικές για την ένταξη των παιδιών μεταναστών. Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια αυτών των ανταλλαγών χρησιμεύουν ως βάση για τη δημιουργία πρακτικών δεικτών αναφοράς και συστάσεων, με αποτέλεσμα βασικά παραδοτέα του προγράμματος όπως:

- Η έκθεση «You are welcome!»: Μια ολοκληρωμένη συλλογή βέλτιστων πρακτικών και συστάσεων πολιτικής για τα σχολικά συστήματα. Συμβουλές για «Παιδιά με μεταναστευτικό υπόβαθρο»:
- Ένας πρακτικός οδηγός για εκπαιδευτικούς σχετικά με τον τρόπο εμπλοκής των παιδιών μεταναστών στη μάθηση, την προώθηση της ένταξης και την πρόληψη του εκφοβισμού. Πακέτα πληροφοριών σε μορφή βίντεο: Υλικό πολυμέσων σε διάφορες γλώσσες για να βοηθήσει τους γονείς μεταναστών να προσαρμοστούν στις τοπικές σχολικές κουλτούρες, τους νόμους και τις διαδικασίες.

Η συνεργασία

Η συνεργασία αυτή δημιουργήθηκε με σκοπό τη σύσταση μιας ισορροπημένης κοινοπραξίας με ποικίλη εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της εργασίας με οικογένειες μεταναστών, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι οργανώσεις επιλέχθηκαν επειδή το διαφορετικό υπόβαθρό τους, που καλύπτει διάφορες κουλτούρες, εκπαιδευτικά συστήματα και μορφές μετανάστευσης, προσφέρει μια μοναδική συνέργεια για την ανάπτυξη ευέλικτων λύσεων. Η αιτιολόγηση της επιλογής ανέδειξε διάφορα βασικά σημεία:

- **Επίπεδα εμπειρίας:** Χώρες όπως η Ιταλία και οι Κάτω Χώρες έχουν θεσπίσει συστημικές λύσεις για την ένταξη των μεταναστών, ενώ η Πολωνία, η Τσεχική Δημοκρατία και η Κύπρος συχνά καταρτίζουν τοπικούς κανονισμούς και «επιμέρους λύσεις» για την αντιμετώπιση των νεότερων μεταναστευτικών κυμάτων.
- **Ποικίλες προοπτικές:** Η κοινοπραξία περιλαμβάνει οργανώσεις που συνεργάζονται τόσο με οικογένειες «εξπατ» όσο και με πρόσφυγες που διαφεύγουν από πολέμους ή κρίσεις, διασφαλίζοντας ότι τα αποτελέσματα του έργου μπορούν να προσαρμοστούν σε διάφορα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα.
- **Ολιστική προσέγγιση:** Επιλέγοντας ποικίλες ΜΚΟ αντί για σχολεία απευθείας, το έργο μπορεί να διερευνήσει διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και εναλλακτικές μεθόδους ένταξης, όπως ο αθλητισμός, η τέχνη και η ψυχολογική υποστήριξη.

Η συνεργασία αποτελείται από πέντε οργανισμούς από πέντε ευρωπαϊκές χώρες:

1. **Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja (Πολωνία - Αιτών):** Ο οργανισμός αυτός επικεντρώνεται στην προώθηση της πολωνικής κουλτούρας και γλώσσας, θέτοντας παράλληλα τα θεμέλια για τον διαπολιτισμικό διάλογο. Διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία στο πλαίσιο της συμμαχίας «Open Krakow» και έχει ιδρύσει σχολεία και προγράμματα έκτακτης ανάγκης ειδικά για τα παιδιά των Ουκρανών προσφύγων.
2. **Spolek PELICAN, z.s.(Τσεχική Δημοκρατία):** Μια μη κερδοσκοπική ένωση που δραστηριοποιείται στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Ειδικεύεται στην εκμάθηση γλωσσών με τη χρήση τεχνολογικών μέσων και παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε αλλοδαπούς σχετικά με τις συναλλαγές τους με τις επίσημες αρχές και θέματα που αφορούν την εργασία στην Τσεχική Δημοκρατία.
3. **Stichting USED Amsterdam Social Enterprise Agency (Ολλανδία):** Μια διεθνής κοινωνική επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της κοινωνικής ανάπτυξης των νέων. Διαθέτει εξειδίκευση σε θέματα συμμετοχής των νέων, ψηφιακού προσανατολισμού και ανάπτυξης της κοινότητας, μέσω μιας προσέγγισης κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
4. **Centro Internazionale per la Promozione dell'Educazione e lo Sviluppo (CEIPES) (Ιταλία):** Το CEIPES, που ιδρύθηκε στο Παλέρμο, έχει ως αποστολή την προώθηση της μη τυπικής εκπαίδευσης ως μέσου για την προσωπική και κοινοτική ανάπτυξη. Το Τμήμα Ανθρωπίνων και Πολιτικών Δικαιωμάτων του οργανισμού ειδικεύεται στην υποστήριξη ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
5. **Centre for Advancement of Research and Development in Educational Technology Ltd (CARDET) (Κύπρος):** Αυτό το κορυφαίο ερευνητικό κέντρο διαθέτει παγκόσμια εμπειρογνωμοσύνη στους τομείς του σχεδιασμού διδακτικών προγραμμάτων, της εκπαιδευτικής τεχνολογίας και της ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών. Συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου για την ανάπτυξη λύσεων που θα προσελκύουν και θα παρακινούν τους μαθητές πρόσφυγες.

01

The Study Visit Cycle

Κεφάλαιο 1: Ο κύκλος των εκπαιδευτικών επισκέψεων

Ο πυρήνας του προγράμματος «Migrant Kids at School» αποτελείται από έναν κύκλο πέντε εκπαιδευτικών επισκέψεων, οι οποίες διοργανώθηκαν σε κάθε χώρα-εταίρο: Πολωνία, Τσεχική Δημοκρατία, Κάτω Χώρες, Ιταλία και Κύπρος. Κάθε τριήμερη επίσκεψη σχεδιάστηκε ως μια εμπειρία πλήρους εμβάθυνσης στις τοπικές εκπαιδευτικές πραγματικότητες, επιτρέποντας στους εταίρους να παρατηρήσουν από κοντά συστημικές λύσεις και «βέλτιστες πρακτικές» για την ένταξη των παιδιών μεταναστών και προσφύγων. Οι συναντήσεις αυτές δεν είναι απλώς τεχνικές συνεδρίες, αλλά πραγματικές εμπειρίες πεδίου στις οποίες συμμετέχουν διευθυντές σχολείων, εκπαιδευτικοί, τοπικές αρχές, οι οικογένειες και τα ίδια τα παιδιά, με σκοπό τον εντοπισμό των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών κάθε εκπαιδευτικού συστήματος.

Πρώτος σταθμός: Κρακοβία, Πολωνία

Η πρώτη επίσκεψη μελέτης του προγράμματος πραγματοποιήθηκε στην Κρακοβία (21–23 Μαΐου 2024), με τη φιλοξενία του Ιδρύματος Rej. Αυτή η αρχική συνάντηση έδωσε την ευκαιρία σε εκπροσώπους από την Ιταλία, την Κύπρο, τις Κάτω Χώρες και την Τσεχική Δημοκρατία να ανακαλύψουν πώς ανταποκρίνεται το πολωνικό εκπαιδευτικό σύστημα στο τεράστιο μεταναστευτικό κύμα, το οποίο εντάθηκε δραματικά μετά το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία.

Τη Ημέρα: Υποδοχή και ολιστική υποστήριξη

Το ταξίδι ξεκίνησε στο Δημαρχείο στο πλαίσιο του προγράμματος «Open Kraków», όπου παρουσιάστηκαν οι στόχοι για τις επόμενες ημέρες και οι στρατηγικές της πόλης για την πρόωθηση του πολυπολιτισμισμού. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν το Πολυπολιτισμικό Κέντρο, μια δομή που παρέχει βασικές υπηρεσίες και συμβουλευτική υποστήριξη στους μετανάστες. Το απόγευμα, η ομάδα επισκέφθηκε το Stoneczna Przestrzeń Wsparcia (Κέντρο Ηλιόλουστης Υποστήριξης). Το κέντρο αυτό, που χρηματοδοτείται από την UNICEF, εντυπωσίασε τους εταίρους με την προσέγγιση «Family First» (Πρώτα η Οικογένεια): ένα ασφαλές περιβάλλον που παρέχει ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη όχι μόνο στα παιδιά, αλλά σε ολόκληρες οικογενειακές μονάδες, αποδεικνύοντας ότι η σχολική ένταξη δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς βασική συναισθηματική ευημερία.

2η Ημέρα: Ένταξη και Αναπηρία

Η δεύτερη ημέρα επικεντρώθηκε σε μια διπλή πρόκληση: την ένταξη των παιδιών μεταναστών με αναπηρίες. Η ομάδα επισκέφθηκε το μη δημόσιο ειδικό σχολείο της UNICEF (το οποίο διαχειρίζεται το Ίδρυμα Rej) και το δημόσιο ειδικό σχολείο στην οδό Υφανών. Σε αυτά τα περιβάλλοντα, οι εταίροι έζησαν συγκινητικές στιγμές, όπως η θεατρική παράσταση «Octopus» και οι συνεδρίες θεραπείας με αλπάκα, που έγιναν δυνατές χάρη στη συνεργασία πολυπολιτισμικών βοηθών που μιλούν τις μητρικές γλώσσες των παιδιών. Έγινε σαφές ότι η τέχνη και η θεραπεία μπορούν να λειτουργήσουν ως μια παγκόσμια γλώσσα, γεφυρώνοντας τα κενά στην επικοινωνία ακόμη και πριν το παιδί κατακτήσει την πολωνική γλώσσα. Η ημέρα ολοκληρώθηκε με έναν «πολυπολιτισμικό περίπατο» στις ιστορικές γειτονιές της Κρακοβίας, συνδέοντας την ιστορία της πόλης με το πολυεθνικό παρόν της.

3η ημέρα: Στρατηγικές για τους εφήβους και το μέλλον

Η τελευταία ημέρα ήταν αφιερωμένη στους μεγαλύτερους μαθητές του Λυκείου αρ. 27, όπου λειτουργούν τάξεις ένταξης (προπαρασκευαστικά τμήματα). Εκεί, οι εταίροι κατανόησαν τη σημασία των ειδικών διαδρομών για τους εφήβους, οι οποίοι χρειάζονται εντατική γλωσσική εμπέδωση πριν εισέλθουν στο τυπικό πρόγραμμα σπουδών, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος εγκατάλειψης του σχολείου. Η επίσκεψη ολοκληρώθηκε με μια στρογγυλή τράπεζα στο Κέντρο Ιαπωνικής Τέχνης και Τεχνολογίας Manggha, όπου οι εταίροι εξέτασαν πώς το «Μοντέλο της Κρακοβίας» —που βασίζεται στη συνεργασία μεταξύ της πόλης, των ΜΚΟ και των διεθνών οργανισμών— μπορεί να χρησιμεύσει ως σημείο αναφοράς για τις τελικές συστάσεις του έργου.

Δεύτερη εκπαιδευτική επίσκεψη: Μπρνο, Τσεχία

Η δεύτερη στάση του κύκλου επισκέψεων μελέτης πραγματοποιήθηκε στο Μπρνο της Τσεχικής Δημοκρατίας, από τις 19 έως τις 21 Νοεμβρίου 2024, με οικοδεσπότη τον εταίρο Spolek PELICAN. Η συνάντηση αυτή έδωσε στους διεθνείς εκπροσώπους την ευκαιρία να εμβαθύνουν στις τοπικές στρατηγικές για την εκπαιδευτική ένταξη των παιδιών μεταναστών, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιπτώσεις της σύγκρουσης στην Ουκρανία.

1η ημέρα: Μεθοδολογίες ένταξης και υποδοχής

Η επίσκεψη ξεκίνησε στο σχολείο PELICAN, όπου οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για το πρόγραμμα των εργασιών. Μια κεντρική συνεδρία, υπό την καθοδήγηση της Kateřina Kellarová και του Petr Šmahel, επικεντρώθηκε στην ομάδα παιδιών «Dragon and Little Dragon», παρουσιάζοντας πρακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της ένταξης νεαρών μεταναστών στο τοπικό σχολικό σύστημα. Η ημέρα ολοκληρώθηκε με έναν πολυπολιτισμικό περίπατο στην πόλη του Μπρνο, ο οποίος συνέβαλε στην κατανόηση του αστικού και κοινωνικού πλαισίου της περιοχής.

2η ημέρα: Ανάλυση των μεταναστευτικών ροών και πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς

Η δεύτερη μέρα ξεκίνησε με επίσκεψη στην ομάδα «Little Dragon», δίνοντας τη δυνατότητα στους εταίρους να παρατηρήσουν από κοντά τις πρακτικές της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς σε πραγματικό περιβάλλον. Στη συνέχεια, η Tereza Švandová από τον οργανισμό META o.p.s. παρέθεσε μια αναλυτική διάλεξη σχετικά με τις τρέχουσες μεταναστευτικές τάσεις στην Τσεχική Δημοκρατία. Η ανάλυση επικεντρώθηκε στον αντίκτυπο της σύγκρουσης στην Ουκρανία στα σχολεία και στις συγκεκριμένες στρατηγικές υποστήριξης που υιοθετήθηκαν για τη διαχείριση της ξαφνικής εισροής μαθητών προσφύγων. Το απόγευμα αφιερώθηκε στην εσωτερική διαχείριση του έργου, με τεχνικές συνεδρίες σχετικά με τη διάδοση και τη διασφάλιση της ποιότητας.

3η ημέρα: Διαπολιτισμική διαμεσολάβηση και δίκτυα υποστήριξης Την τελευταία ημέρα εξετάστηκε ο κρίσιμος ρόλος της κοινοτικής υποστήριξης και της διαμεσολάβησης: Υποστήριξη των νέων: Η Άννα Ντεμτσούκ από τη ΜΚΟ NESEHNUTÍ παρουσίασε πρωτοβουλίες για τους νέους μετανάστες, και συγκεκριμένα το πρόγραμμα «Budd Láaska», το οποίο υποστηρίζει τα παιδιά από την Ουκρανία με στόχο την ενδυνάμωση και την ένταξή τους. Ο ρόλος των διαμεσολαβητών: Η Karin Atassi, εκπρόσωπος του Δήμου του Μπρνο, επεσήμανε τη θεμελιώδη σημασία των διαπολιτισμικών εργαζομένων στα σχολεία. Αυτοί οι φορείς λειτουργούν ως γέφυρα για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ σχολείων, μαθητών και οικογενειών, καταρρίπτοντας όχι μόνο τα γλωσσικά αλλά και τα πολιτισμικά εμπόδια. Η επίσκεψη αυτή επιβεβαίωσε τη σημασία της εξατομικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης και της διαπολιτισμικής διαμεσολάβησης ως απαραίτητων εργαλείων για τη διασφάλιση ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών για τους νέους μετανάστες σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τρίτη εκπαιδευτική επίσκεψη: Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες

Το τρίτο στάδιο του προγράμματος πραγματοποιήθηκε στο Ρότερνταμ, με διοργανωτή τον εταίρο Stichting USED Amsterdam Social Enterprise Agency. Η επίσκεψη αυτή, που έλαβε χώρα από τις 31 Μαρτίου έως τις 2 Απριλίου 2025, έδωσε στους ευρωπαϊούς εταίρους την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά το ολλανδικό μοντέλο σχολικής ένταξης, το οποίο διακρίνεται για την άκρως δομημένη προσέγγισή του και τη δέσμευσή του στην ισότητα των ευκαιριών.

Κεντρικό θέμα: Εκφοβισμός και ένταξη

Κύριο θέμα της επίσκεψης ήταν το σχολικό εκφοβισμό σε σχέση με το μεταναστευτικό υπόβαθρο των μαθητών. Οι συμμετέχοντες ανέλυσαν το γεγονός ότι ο εκφοβισμός συχνά δεν αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό, αλλά αντανακλά βαθύτερες δυναμικές αποκλεισμού και διακρίσεων. Στις συζητήσεις μεταξύ των εταίρων τονίστηκε η επείγουσα ανάγκη δημιουργίας ασφαλών σχολικών περιβαλλόντων, όπου κάθε μαθητής, ανεξαρτήτως καταγωγής, να αισθάνεται προστατευμένος και υποστηριζόμενος.

Θεσμικές συναντήσεις και τοπικές πραγματικότητες

Το πρόγραμμα περιελάμβανε στρατηγικές επισκέψεις με σκοπό την κατανόηση του κοινωνικού και διοικητικού ιστού της πόλης: Τουρκικό Προξενείο στο Ρότερνταμ: Δεδομένου ότι η τουρκική κοινότητα αποτελεί τη μεγαλύτερη ομάδα μεταναστών στις Κάτω Χώρες, η συνάντηση αυτή προσέφερε σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες ένταξης και τη σημασία της πολιτισμικής εκπροσώπησης στο εκπαιδευτικό σύστημα. Δήμος του Ρότερνταμ: Οι εκπρόσωποι επισκέφθηκαν τη Διεύθυνση Προσφύγων και Μετανάστευσης και συναντήθηκαν με την ομάδα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι συναντήσεις αυτές έδωσαν τη δυνατότητα να εξεταστεί από κοντά ο τρόπος με τον οποίο οι τοπικές αρχές συντονίζουν τη στήριξη προς τους νεοαφιχθέντες.

Διδάγματα

Η εμπειρία στο Ρότερνταμ περιγράφηκε από τους συμμετέχοντες ως μια ευκαιρία μεθοδολογικού εμπλουτισμού, αναδεικνύοντας την αποτελεσματικότητα ενός συστήματος που συνδυάζει τις δημοτικές πολιτικές και τις σχολικές πρακτικές για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Τέταρτη εκπαιδευτική επίσκεψη: Λευκωσία, Κύπρος

Η επίσκεψη μελέτης στη Λευκωσία της Κύπρου πραγματοποιήθηκε από τις 21 έως τις 23 Οκτωβρίου 2025, με οικοδεσπότη τον εταίρο CARDET. Η συνάντηση αυτή αποτέλεσε μια πλατφόρμα για τους διεθνείς εκπροσώπους, προκειμένου να ανταλλάξουν πρακτικές και γνώσεις σχετικά με την ένταξη των παιδιών μεταναστών στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η επίσκεψη ακολούθησε ένα δομημένο πρόγραμμα που είχε σχεδιαστεί με στόχο τη μάθηση μεταξύ ομοτίμων και την άμεση παρατήρηση:

- **1η ημέρα: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και πλαίσια πολιτικής.** Οι εταίροι επισκέφθηκαν το Δημοτικό Σχολείο του Καϊμακλί Ά για να παρατηρήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά μεταναστών εντάσσονται στη σχολική κοινότητα. Σημαντικό μέρος της ημέρας αφιερώθηκε στην κατανόηση του προγράμματος ΔΡΑΣΕ (Δράσεις για την Κοινωνική και Εκπαιδευτική Ένταξη) μέσω παρουσιάσεων και παρατηρήσεων μέσα στις τάξεις.
- **2η ημέρα: Ένταξη στην προσχολική εκπαίδευση.** Η ομάδα επισκέφθηκε τον Νηπιαγωγείο Κοινωνικής Πρόνοιας των Αγίων Ομολογητών. Οι εταίροι συμμετείχαν σε διαδραστικές δραστηριότητες με τα παιδιά, παρατηρώντας πώς το παιχνίδι, η δημιουργικότητα και οι καθημερινές ρουτίνες λειτουργούν ως εργαλεία ένταξης που ξεπερνούν τα γλωσσικά εμπόδια.
- **3η ημέρα: Κοινωνική και ολιστική υποστήριξη.** Η τελευταία ημέρα ήταν αφιερωμένη στον οργανισμό CODECA. Η επίσκεψη αυτή ανέδειξε μοντέλα υποστήριξης εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος, υπογραμμίζοντας τη σημασία μιας ολιστικής προσέγγισης που περιλαμβάνει ολόκληρη την οικογένεια του παιδιού και το κοινωνικό του περιβάλλον.

Βασικές πρωτοβουλίες: ΔΡΑΣΕ και CODECA

Δύο συγκεκριμένες πρωτοβουλίες αποτέλεσαν τα κύρια σημεία αναφοράς κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στη Λευκωσία:

- ΔΡΑΣ.Ε. (DRASE): Πρόκειται για μια συστημική δράση που υλοποιείται από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου και απευθύνεται σε σχολεία με υψηλή πολυπολιτισμική ποικιλομορφία και εκπαιδευτική ευπάθεια. Παρέχει στα σχολεία επιπλέον εξειδικευμένο προσωπικό, εξατομικευμένη μαθησιακή υποστήριξη και εντατική ενίσχυση της γλώσσας (ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα). Τα αποτελέσματα που παρατηρήθηκαν περιλαμβάνουν τη βελτίωση της συμμετοχής των μαθητών και την ενίσχυση της επικοινωνίας με τις οικογένειες μεταναστών.
- CODECA (Κέντρο Κοινωνικής Συνοχής, Ανάπτυξης και Φροντίδας): Ως οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών, το CODECA αντιμετωπίζει τις κοινωνικές και συναισθηματικές ανάγκες που τα σχολεία από μόνα τους δεν μπορούν πάντα να καλύψουν. Οι δραστηριότητές του περιλαμβάνουν καθοδήγηση, υποστήριξη στα μαθήματα και προγράμματα ενδυνάμωσης των γονέων, τα οποία βοηθούν τις οικογένειες να προσαρμοστούν σε νέα πολιτισμικά και θεσμικά περιβάλλοντα.

Διδάγματα

Η επίσκεψη βασίστηκε σε μια μεθοδολογία επιτόπιας παρατήρησης και αναστοχαστικού διαλόγου, ξεπερνώντας τις θεωρητικές εξηγήσεις για να δείξει πώς εφαρμόζεται στην πράξη η αποτελεσματική ένταξη στην καθημερινότητα. Τα βασικά συμπεράσματα περιλάμβαναν:

- Η πολυμορφία ως πλεονέκτημα: Η αντίληψη του γλωσσικού και πολιτισμικού υπόβαθρου ως πλεονεκτήματος και όχι ως εμποδίου ενθαρρύνει μια πιο ουσιαστική συμμετοχή όλων των μαθητών.
- Οικοδόμηση εμπιστοσύνης: Η καθιέρωση προληπτικής επικοινωνίας και η χρήση πολιτισμικής διαμεσολάβησης είναι απαραίτητες για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με οικογένειες που δεν είναι εξοικειωμένες με το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας υποδοχής.
- Διατομεακή συνεργασία: Η επιτυχής ένταξη απαιτεί μια «πολυεπίπεδη» προσέγγιση που περιλαμβάνει τη συνεργασία σχολείων, ΜΚΟ και κοινωνικών υπηρεσιών.

Οι γνώσεις που αποκτήθηκαν στη Λευκωσία έχουν ως στόχο να συμβάλουν στη βελτίωση των τελικών συστάσεων του έργου και των εργαλείων κατάρτισης για εκπαιδευτικούς σε όλες τις χώρες-εταίρους.

Τελική εκπαιδευτική επίσκεψη στην Ιταλία

Η τελική εκπαιδευτική επίσκεψη του προγράμματος «Migrant Kids at School» πραγματοποιήθηκε στο Παλέρμο της Ιταλίας, από τις 13 έως τις 15 Ιανουαρίου 2026. Με διοργανωτή το CEIPES, στην επίσκεψη συμμετείχαν 15 άτομα από την Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, τις Κάτω Χώρες και την Κύπρο, με σκοπό να εξερευνήσουν το ιταλικό μοντέλο ένταξης των παιδιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

1η ημέρα: Πρωτόκολλα υποδοχής και σχολική ένταξη

Η πρώτη μέρα αφιερώθηκε στην εξερεύνηση του συστήματος ένταξης στα ιταλικά δημοτικά σχολεία, με κεντρικό σημείο την επίσκεψη στο ICS «Rita Borsellino».

- Το μοντέλο υποδοχής: Οι συμμετέχοντες συναντήθηκαν με το προσωπικό του σχολείου και τους καθηγητές ιταλικών ως δεύτερης γλώσσας (Ιταλικά ως δεύτερη γλώσσα) για να μελετήσουν το «Πρωτόκολλο Υποδοχής» του σχολείου. Το επίσημο αυτό έγγραφο μετατρέπει τις ατομικές προσπάθειες των εκπαιδευτικών σε μια συστηματική σχολική διαδικασία, τυποποιώντας τη διαδικασία εγγραφής και ένταξης των νεοαφιχθέντων μαθητών (NAI), των ασυνόδευτων ανηλίκων και των παιδιών από οικογένειες που δεν μιλούν ιταλικά.
- Εκπαιδευτικές πρακτικές: Η επίσκεψη ανέδειξε τη σημασία των εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών (PDP), της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της στενής συνεργασίας μεταξύ του σχολείου και των οικογενειών για τη διασφάλιση της εκπαιδευτικής επιτυχίας.

2η ημέρα: Τεχνολογική καινοτομία και γλωσσικά εμπόδια

Η δεύτερη μέρα επικεντρώθηκε στον τρόπο με τον οποίο η τεχνολογία μπορεί να συμβάλει στην ένταξη, μέσω μιας επίσκεψης στο Ινστιτούτο «Da Vinci – Carducci».

- Εμβυθιστική τάξη MIRI: Οι Ευρωπαίοι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την εμβυθιστική τάξη MIRI, ένα προηγμένο μαθησιακό περιβάλλον. Η επίδειξη αυτή κατέδειξε πώς τα καινοτόμα παιδαγωγικά εργαλεία και τα ψηφιακά περιβάλλοντα μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να ξεπεράσουν τα γλωσσικά εμπόδια και τις μαθησιακές δυσκολίες, δημιουργώντας μια πιο συμπεριληπτική και ελκυστική ατμόσφαιρα.

3η ημέρα: Το οικοσύστημα εδαφικής υποστήριξης

Η τελευταία ημέρα προσέφερε μια ολιστική εικόνα της ένταξης, ξεετάζοντας πέρα από τα όρια του σχολείου την υποστήριξη που παρέχουν η κοινότητα και οι φορείς.

- Υποστήριξη ΜΚΟ: Η αντιπροσωπεία επισκέφθηκε τη «La Casa di Tutte le Genti», μια ΜΚΟ που παρέχει βασικές υπηρεσίες σε οικογένειες σε περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση σε δημόσιες δομές φροντίδας παιδιών, λειτουργώντας ως ζωτικής σημασίας κοινωνική γέφυρα.
- Θεσμικό πλαίσιο: Η επίσκεψη ολοκληρώθηκε στο «Casa dei Diritti» (Σπίτι των Δικαιωμάτων) του Δήμου του Παλέρμο. Εκεί, παρουσιάστηκε το τοπικό πλαίσιο για την υποδοχή, την ένταξη και την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών, αποδεικνύοντας ότι η σχολική ένταξη αποτελεί μέρος ενός πολύ ευρύτερου «οικοσυστήματος ένταξης».

Δίδαγμα

Η επίσκεψη μελέτης στο Παλέρμο ανέδειξε την αποτελεσματικότητα των συστημικών διαδικασιών σε σχέση με τις μεμονωμένες πρωτοβουλίες. Μέσω της χρήσης «τελετουργιών καλωσορίσματος», της ανάθεσης ομότιμων συμβούλων (συμμαθητών που υποστηρίζουν τον νεοαφιχθέντα) και της υιοθέτησης της διαμορφωτικής αξιολόγησης, η οποία επιβραβεύει την προσωπική πρόοδο και προσπάθεια και όχι απλώς τους τυποποιημένους βαθμούς, το ιταλικό μοντέλο προσέφερε στους εταίρους συγκεκριμένα εργαλεία για την καλλιέργεια του αισθήματος του «ανήκειν» και της ενεργού συμμετοχής του παιδιού.

02

Συλλογή
βέλτιστων
πρακτικών

Κεφάλαιο 2: Συλλογή βέλτιστων πρακτικών

Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί τον επιχειρησιακό πυρήνα του προγράμματος «Migrant Kids at School». Σε αυτό το τμήμα συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται οι υπάρχουσες λύσεις και οι πιο αποτελεσματικές μεθοδολογίες για την ένταξη μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο, όπως αυτές προσδιορίστηκαν από τους εταίρους κατά τη διάρκεια του κύκλου των πέντε ερευνητικών επισκέψεων που πραγματοποιήθηκαν στην Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, τις Κάτω Χώρες, την Ιταλία και την Κύπρο.

Ο βασικός στόχος αυτής της συλλογής είναι να προσφέρει πρακτικά σημεία αναφοράς και συστάσεις πολιτικής για τα σχολικά συστήματα, μετατρέποντας τις άμεσες παρατηρήσεις από το πεδίο σε μοντέλα δράσης που μπορούν να αναπαραχθούν. Οι βέλτιστες πρακτικές που παρουσιάζονται αντανακλούν την εκτενή εμπειρία της κοινοπραξίας και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα, από τυποποιημένα πρωτόκολλα υποδοχής και πολυπολιτισμικά προγράμματα υποστήριξης έως μοντέλα συμμετοχικής διακυβέρνησης με πρωτοβουλία των μαθητών και ψηφιακές πλατφόρμες προσανατολισμού για τις κοινότητες.

Κάθε πρακτική που αναλύεται στο παρόν κεφάλαιο καταδεικνύει πώς τα γλωσσικά και κοινωνικά εμπόδια μπορούν να ξεπεραστούν μέσω δομημένων συστημικών διαδικασιών, εξασφαλίζοντας ότι κάθε παιδί θα τύχει μιας τυποποιημένης και υψηλής ποιότητας υποδοχής, ανεξάρτητα από το σχολικό περιβάλλον στο οποίο εισέρχεται. Μέσω αυτών των τεχνικών δελτίων, το πρόγραμμα στοχεύει να παρέχει στους εκπαιδευτικούς και στους διευθυντές σχολείων συγκεκριμένα εργαλεία για τη δημιουργία ενός «οικοσυστήματος ένταξης» που εκτιμά τη διαφορετικότητα ως πόρο για ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Συνεργαζόμενος οργανισμός: The Rej Foundation

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Πρόγραμμα Πολυπολιτισμικών Βοηθών
Ομάδα-στόχος	Νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία και ειδικά σχολεία· μαθητές μετανάστες και οι γονείς τους
Περιγραφή	Πρόσληψη βοηθών που είναι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας (π.χ. ουκρανικής, λευκορωσικής), οι οποίοι λειτουργούν ως γέφυρα μεταξύ του μαθητή, του σχολικού συστήματος και της οικογένειας.
Βήματα υλοποίησης	<ol style="list-style-type: none">1. Προσδιορίστε τις κύριες γλώσσες που ομιλούνται από τον μαθητικό πληθυσμό των μεταναστών.2. Προσλάβετε προσωπικό με το ίδιο πολιτισμικό υπόβαθρο με τους μαθητές, ώστε να δημιουργηθεί άμεση εμπιστοσύνη.3. Διορίστε βοηθούς για να παρέχουν μετάφραση μέσα στην τάξη, να βοηθούν με τις εργασίες και να διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών. Η χρηματοδότηση των μισθών του προσωπικού, των επαγγελματιών που είναι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας (συχνά πρόσφυγες οι ίδιοι) και του συντονισμού αναλαμβάνεται από το σχολείο ή τον τοπικό δήμο.
Απαιτούμενοι πόροι	Χρηματοδότηση για τους μισθούς του προσωπικού, για επαγγελματίες που είναι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας (συχνά πρόσφυγες οι ίδιοι) και για τον συντονισμό από το σχολείο ή τον τοπικό δήμο.
Παράγοντες επιτυχίας	Η γλωσσική εκπροσώπηση προσφέρει άμεση ασφάλεια στο παιδί και εμπιστοσύνη στους γονείς. Μετριάζει τις πολιτισμικές συγκρούσεις και βελτιώνει τις σχολικές επιδόσεις.
Προκλήσεις & Συμβουλές	Πρόκληση: Δυσκολία στην εξεύρεση καταρτισμένου προσωπικού για λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες. Συμβουλή: Συνεργαστείτε με τοπικές ΜΚΟ ή το Δημοτικό Συμβούλιο για να αναζητήσετε ταλέντα από την κοινότητα των μεταναστών

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Τάξεις ένταξης (Προπαρασκευαστικά Τμήματα)
Ομάδα-στόχος	Μαθητές μεγαλύτερης ηλικίας (Λύκειο) που δεν γνωρίζουν καθόλου ή γνωρίζουν ελάχιστα τη γλώσσα της χώρας υποδοχής.
Περιγραφή	Ειδικές αίθουσες διδασκαλίας σχεδιασμένες για εντατική εκμάθηση γλώσσας μέσω της εμβάθυνσης στον πολιτισμό και τη συμμετοχή σε σχολικές δραστηριότητες, πριν από την ένταξη στο κανονικό πρόγραμμα σπουδών.
Βήματα υλοποίησης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να εντάσσονται οι νεοαφιχθέντες μαθητές σε ειδικό «προπαρασκευαστικό» τμήμα. 2. Το πρόγραμμα σπουδών να εστιάζει σε μεγάλο βαθμό στην εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής και στην πολιτισμική προσαρμογή. 3. Να γίνεται σταδιακή μετάβαση των μαθητών στις «κανονικές» τάξεις καθώς βελτιώνεται η γλωσσική τους επάρκεια (συνήθως μετά από 1-2 εξάμηνα).
Απαιτούμενοι πόροι	Εξειδικευμένοι καθηγητές ξένων γλωσσών, πρόγραμμα σπουδών προσαρμοσμένο στην εμβάπτιση και χώρος για ειδικές αίθουσες διδασκαλίας.
Παράγοντες επιτυχίας	Παρέχει ένα περιβάλλον χωρίς πίεση για τους μεγαλύτερους μαθητές που δεν μπορούν να «αποκτήσουν» μια γλώσσα μέσω του παιχνιδιού, αποτρέποντας έτσι την εγκατάλειψη των μαθημάτων.
Προκλήσεις & Συμβουλές	Πρόκληση: Κίνδυνος κοινωνικής απομόνωσης από το υπόλοιπο σχολείο. Συμβουλή: Προγραμματίστε κοινά μαθήματα τέχνης, φυσικής αγωγής ή μουσικής με το σύνολο των μαθητών, προκειμένου να προωθηθεί η κοινωνική ένταξη.

ΙΤΑΛΙΑ

Συνεργαζόμενος οργανισμός: CEIPES ETS

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Πρωτόκολλο υποδοχής για φοιτητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο – ICS Rita Borsellino Παλέρμο (Ιταλία)
Ομάδα-στόχος	Μαθητές που έφτασαν πρόσφατα (ΝΑΙ), μαθητές με ιταλική υπηκοότητα, μαθητές από οικογένειες που δεν μιλούν ιταλικά, ασυνόδετοι ανήλικοι, παιδιά μικτών ζευγαριών, παιδιά από διεθνείς υιοθεσίες, καθώς και μαθητές Ρομά, Σίντι ή Καμιναντί
Περιγραφή	Ένα επίσημο έγγραφο που εγκρίθηκε από τη Συνέλευση των Εκπαιδευτικών (του Δημοτικού Σχολείου ICS Rita Borsellino στο Παλέρμο) και ενσωματώθηκε στο Τριετές Εκπαιδευτικό Σχέδιο (PTOF) του σχολείου. Οργανώνει τη διαδικασία εγγραφής και ένταξης με στόχο τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών και της εκπαιδευτικής επιτυχίας μέσω ενός διαπολιτισμικού μοντέλου. Το πρωτόκολλο αυτό αποτελεί «βέλτιστη πρακτική», καθώς μετατρέπει τις ατομικές προσπάθειες των εκπαιδευτικών σε συστηματική σχολική διαδικασία, εξασφαλίζοντας ότι κάθε παιδί μεταναστών λαμβάνει μια τυποποιημένη και υποστηρικτική υποδοχή, ανεξάρτητα από την τάξη στην οποία εισέρχεται.
Βήματα υλοποίησης	1. Εγγραφή: Το προσωπικό της γραμματείας παρέχει δίγλωσσα έντυπα και βοηθά τις οικογένειες με τα απαραίτητα έγγραφα. 2. Εισαγωγική συνέντευξη: Ο συντονιστής της δεύτερης γλώσσας (L2) συναντά την οικογένεια για να καταρτίσει ένα γλωσσικό ιστορικό και να κατανοήσει το μεταναστευτικό τους σχέδιο. 3. Τοποθέτηση σε τάξη: Η τοποθέτηση γίνεται με βάση την ηλικία (μέγιστη διαφορά 1 έτους), την προηγούμενη σχολική φοίτηση και τις δοκιμασίες ικανοτήτων. 4. Υποδοχή στην τάξη: Παρουσίαση στους συμμαθητές, τελετές καλωσορίσματος και ανάθεση ενός συμμαθητή-εκπαιδευτή. 5. Εξατομικευμένη μάθηση: Σύνταξη ενός εξατομικευμένου προγράμματος σπουδών (PDP) με έμφαση στα βασικά μαθήματα και στην ιταλική γλώσσα ως δεύτερη γλώσσα (L2).
Απαιτούμενοι πόροι	Συντονιστής της L2, πολιτισμικοί-γλωσσικοί μεσολαβητές, δίγλωσσα διοικητικά έντυπα, απλοποιημένα σχολικά βιβλία, οπτικά/πολυμεσικά εργαλεία και συνεργασίες με τοπικούς φορείς (ITASTRA ή το γραφείο αλληλεγγύης «Booq» στο Παλέρμο).

Παράγοντες επιτυχίας	Χρήση της διαμορφωτικής αξιολόγησης (επιβράβευση της προσωπικής προόδου και της προσπάθειας αντί των τυποποιημένων βαθμολογιών)· καλλιέργεια ενός κλίματος ανοιχτής ακρόασης· και ενεργός συμμετοχή ολόκληρης της τάξης στη διαδικασία υποδοχής
Προκλήσεις & Συμβουλές	Προκλήσεις: Τα γλωσσικά εμπόδια και η αρχική «περίοδος σιωπής» του μαθητή. Συμβουλές: Μην βιάζεστε· σεβαστείτε το χρόνο που χρειάζεται το παιδί για να προσαρμοστεί· μην απομονώνετε τον μαθητή ενώ μαθαίνει τη γλώσσα· εντάξτε τον αμέσως στη διδασκαλία των μαθημάτων μέσω της διαμεσολάβησης.

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Το Συμβούλιο Τάξης: Ένα δομημένο μοντέλο συμμετοχικής διακυβέρνησης υπό την ηγεσία των μαθητών
Ομάδα-στόχος	Μαθητές δημοτικού (6–11 ετών) και εκπαιδευτικοί
Περιγραφή (Το «Τι»)	<p><i>Η πρακτική αυτή καθιερώνει ένα μόνιμο, δομημένο σύστημα συμμετοχικής δημοκρατίας στο πλαίσιο του δημοτικού σχολείου. Ξεπερνά τη συμβολική συμμετοχή, ενσωματώνοντας στο επίσημο ωρολόγιο πρόγραμμα «Συμβούλια Τάξης» που διοργανώνονται κάθε δύο εβδομάδες ή κάθε μήνα υπό την καθοδήγηση των μαθητών. Κατά τη διάρκεια αυτών των συνεδριάσεων, οι μαθητές συζητούν, εξετάζουν και ψηφίζουν για συγκεκριμένα θέματα της σχολικής ζωής, όπως η διάταξη της τάξης, τα προγράμματα εναλλαγής στην αυλή και η επιλογή συγκεκριμένων θεμάτων μάθησης με βάση έργα.</i></p> <p><i>Το μοντέλο λειτουργεί με βάση μια οριζόντια λογική λήψης αποφάσεων, όπου ο εκπαιδευτικός ενεργεί ως διαμεσολαβητής και όχι ως διευθυντής. Οι μαθητές αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους (πρόεδρος, χρονομέτρης, γραμματέας) για τη διαχείριση της συζήτησης. Η έμφαση δίνεται στον από κοινού σχεδιασμό του σχολικού περιβάλλοντος και των κανόνων, διασφαλίζοντας ότι οι πρωτοβουλίες των μαθητών δεν ακούγονται απλώς, αλλά ακολουθούνται από ορατή εφαρμογή. Αυτό δημιουργεί έναν κύκλο ανατροφοδότησης, όπου τα παιδιά βλέπουν τις δημοκρατικές τους αποφάσεις να μετατρέπονται σε απτές αλλαγές στο σχολείο.</i></p>

<p>Βήματα υλοποίησης (Το «πώς»)</p>	<p><i>Οδηγός βήμα προς βήμα για έναν εκπαιδευτικό που θέλει να το κάνει αύριο:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Καθορισμός των «χρυσών κανόνων» της συζήτησης: Αφιερώστε την πρώτη συνεδρία στη συν-διαμόρφωση κανόνων για το συμβούλιο, όπως «μιλάει μόνο ένας κάθε φορά» και «καμία ιδέα δεν απορρίπτεται χωρίς λόγο». 2. Δημιουργία «Κουτιού Προτάσεων»: Τοποθετήστε ένα κουτί στην τάξη, όπου οι μαθητές θα μπορούν να καταθέτουν, καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδας, θέματα ή ζητήματα που επιθυμούν να συζητήσουν κατά την επόμενη συνέλευση. 3. Ανάθεση εναλλασσόμενων ρόλων στους μαθητές: Ορίστε έναν μαθητή ως «Πρόεδρο» για να διευθύνει τη συνεδρίαση, έναν «Γραμματέα» για να καταγράφει τις αποφάσεις σε ειδικό βιβλίο πρακτικών του Συμβουλίου και έναν «Χρονομέτρη» για να διασφαλίζει ότι θα συζητηθούν όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. 4. Η φάση της συζήτησης: Ο προεδρεύων διαβάσει μια πρόταση από το κουτί. Οι μαθητές συζητούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Ο δάσκαλος παρεμβαίνει μόνο για να διασφαλίσει έναν σεβασμό διάλογο ή για να διευκρινίσει τους περιορισμούς του σχολείου (π.χ. προϋπολογισμός ή ασφάλεια). 5. Ψηφοφορία και σχεδιασμός δράσεων: Οι αποφάσεις λαμβάνονται με ανάταση χεριών ή με μυστική ψηφοφορία. Μόλις ληφθεί μια απόφαση (π.χ. «Θα διοργανώσουμε μια πολυπολιτισμική γαστρονομική εκδήλωση»), το συμβούλιο αναθέτει σε μικρές
<p>Απαιτούμενοι πόροι</p>	<p><i>Αφιερωμένος χρόνος: Ένα σταθερό χρονικό διάστημα 45–60 λεπτών στο πρόγραμμα που πραγματοποιείται κάθε δύο εβδομάδες. Το ημερολόγιο του Συμβουλίου: Ένα σημειωματάριο για την καταγραφή των πρακτικών και της προόδου όσον αφορά τις αποφάσεις. Οπτικά βοηθήματα: Κάρτες ψηφοφορίας (πράσινες/κόκκινες) και διακριτικά ρόλων για τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα. Εκπαίδευση στη διευκόλυνση: Βασική ενημέρωση για τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τεχνικές μη κατευθυντικής συντονιστικής διαμεσολάβησης.</i></p>
<p>Παράγοντες επιτυχίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εξισορρόπηση της θέσης: Για τα παιδιά μεταναστών, το συμβούλιο παρέχει «ίσους όρους ανταγωνισμού», όπου η ψήφος και η φωνή τους έχουν την ίδια δομική ισχύ με εκείνες των ντόπιων συνομηλίκων τους, μειώνοντας έτσι τις ιεραρχικές ανισορροπίες. • Λειτουργική εκμάθηση γλώσσας: Παρέχει ένα πλαίσιο υψηλής σημασίας και ουσιαστικό περιεχόμενο για τους μαθητές μετανάστες, ώστε να εξασκούν τη γλώσσα της χώρας υποδοχής, καθώς έχουν κίνητρο να επικοινωνούν προκειμένου να επηρεάσουν αποφάσεις που τους αφορούν άμεσα.

<p>Παράγοντες επιτυχίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αίσθημα του «ανήκειν» μέσω της ενεργού συμμετοχής: Επιτρέποντας στα παιδιά να διαμορφώνουν το εκπαιδευτικό τους περιβάλλον, η πρακτική αυτή μετατρέπει το σχολείο από έναν «επιβαλλόμενο» χώρο σε έναν «κοινό» χώρο, κάτι που είναι καθοριστικής σημασίας για την ένταξη παιδιών από διαφορετικά κοινωνικά υπόβαθρα. • Επίλυση συγκρούσεων: Η δομημένη αυτή μορφή επιτρέπει την αντιμετώπιση των πολυπολιτισμικών εντάσεων μέσω ενός διαλόγου υπό συντονισμό, αντί για ανεπίσημες συγκρούσεις στο προαύλιο.
<p>Προκλήσεις & Συμβουλές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλωσσικά εμπόδια: Πρόκληση: Οι μαθητές μετανάστες που δεν κατέχουν καλά τη γλώσσα ενδέχεται να δυσκολεύονται να εκφράσουν σύνθετα επιχειρήματα. Συμβουλή: Χρησιμοποιήστε οπτικές κάρτες ψηφοφορίας και επιτρέψτε τη χρήση «συνοδών» μεταφραστών ή προτάσεων με σχέδια, ώστε η συμμετοχή να μην εξαρτάται αποκλειστικά από τη γλωσσική ευχέρεια. • Κυριαρχία των εκφραστικών μαθητών: Πρόκληση: Μερικά παιδιά με αυτοπεποίθηση ενδέχεται να μονοπωλήσουν τη συζήτηση. Συμβουλή: Χρησιμοποιήστε ένα «ραβδί λόγου» ή μια λίστα ομιλητών, όπου προτεραιότητα δίνεται σε όσους δεν έχουν μιλήσει ακόμα. • Επιφανειακές κινήσεις: Πρόκληση: Οι μαθητές ενδέχεται να νιώσουν απογοητευμένοι αν οι αποφάσεις τους αγνοούνται από τη διοίκηση του σχολείου. Συμβουλή: Καθορίστε ξεκάθαρα το «πεδίο αρμοδιοτήτων» από την αρχή (π.χ. «Το συμβούλιο αποφασίζει για τους κανόνες της τάξης, αλλά ο διευθυντής αποφασίζει για θέματα ασφάλειας σε επίπεδο σχολείου»). • Αντίσταση των εκπαιδευτικών: Πρόκληση: Οι εκπαιδευτικοί ενδέχεται να φοβούνται ότι θα χάσουν τον έλεγχο της τάξης. Συμβουλή: Ξεκινήστε με αποφάσεις χαμηλού κινδύνου (π.χ. τη σειρά των απογευματινών δραστηριοτήτων) για να ενισχύσετε την εμπιστοσύνη των εκπαιδευτικών στη διαδικασία.

ΚΥΠΡΟΣ

Συνεργαζόμενος οργανισμός: CARDET

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	«Γεια Χαρά» – Πρόγραμμα εκμάθησης και προώθησης της ελληνικής γλώσσας Website link
Ομάδα-στόχος	Παιδιά προσχολικής ηλικίας, δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης (μαθητές μετανάστες ή υπήκοοι τρίτων χωρών)
Περιγραφή (Το «Τι»)	<p>Το πρόγραμμα «Γεια Χαρά» είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που προσφέρει υποστήριξη στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και υπηρεσίες διαμεσολάβησης, με σκοπό να βοηθήσει τα παιδιά μεταναστών να ενταχθούν στο σχολικό περιβάλλον και στην ευρύτερη κυπριακή κοινωνία. Το πρόγραμμα παρέχει δομημένη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, διαδραστική μάθηση και διαδικτυακά εκπαιδευτικά παιχνίδια που βοηθούν τους νεαρούς μαθητές να μάθουν ελληνικά. Περιλαμβάνει επίσης διαμεσολαβητές, οι οποίοι είναι γονείς από κοινότητες μεταναστών και βοηθούν στην επικοινωνία μεταξύ σχολείων και οικογενειών. Το πρόγραμμα βοηθά τα παιδιά μεταναστών να μάθουν ελληνικά, να βελτιώσουν την κατανόησή τους για την κυπριακή κουλτούρα και να συμμετέχουν πιο αποτελεσματικά στο σχολείο.</p>
Βήματα υλοποίησης (Το «πώς»)	<p>Οδηγός βήμα προς βήμα για έναν εκπαιδευτικό που επιθυμεί να υιοθετήσει αυτή τη μέθοδο:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Προσδιορίστε τις γλωσσικές ανάγκες των μαθητών Αξιολογήστε τις γλωσσικές ικανότητες των μαθητών (για παράδειγμα, το επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας, αν είναι αρχάριοι ή έχουν μέτριο επίπεδο). 2. Οργανώστε τη γλωσσική υποστήριξη των μαθητών Δημιουργήστε μια σειρά μικρών ομάδων (5-15 μαθητές) για ένα μάθημα γλώσσας που θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων επικοινωνίας. 3. Χρησιμοποιήστε διαδραστική μάθηση και μάθηση με βάση το παιχνίδι Ενσωματώστε παιχνίδια και υλικό αφήγησης που να είναι ελκυστικό για τους μαθητές. 4. Εμπλέξτε τους γονείς και τους μεσολαβητές Συνεργαστείτε με δίγλωσσους γονείς και μέλη της κοινότητας που μπορούν να βοηθήσουν στην επικοινωνία μεταξύ του σχολείου και των γονέων.

<p>Βήματα υλοποίησης (Το «πώς»)</p>	<p>5. Συνδέστε τη γλωσσική εκμάθηση των μαθητών με καταστάσεις της καθημερινής ζωής Συνδέστε την εκμάθηση της γλώσσας από τους μαθητές με σενάρια της καθημερινής ζωής (για παράδειγμα, τις καθημερινές συνήθειες των μαθητών στο σχολείο).</p> <p>6. Ενθαρρύνετε την εξάσκηση εκτός τάξης Δημιουργήστε διαδικτυακά παιχνίδια ή απλές ασκήσεις με τις οποίες οι μαθητές μπορούν να εξασκηθούν εκτός τάξης.</p> <p>7. Παρακολουθήστε την πρόοδο και τις επιδόσεις των μαθητών Παρακολουθήστε τη συμμετοχή και την πρόοδο των μαθητών στη διαδικασία εκμάθησης της γλώσσας. Απονείμετε πιστοποιητικά στους μαθητές για να τους παρακινήσετε.</p>
<p>Απαιτούμενοι πόροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευμένοι καθηγητές ή εκπαιδευτικοί στη διδασκαλία γλωσσών • Πολιτιστικοί μεσολαβητές ή δίγλωσσοι βοηθοί • Διδακτικό υλικό (φύλλα εργασίας, εικόνες, βιβλία, κάρτες λεξιλογίου) • Ψηφιακοί πόροι και παιχνίδια εκμάθησης γλωσσών • Χώρος στις αίθουσες διδασκαλίας για εξωσχολικές δραστηριότητες • Υποστήριξη από τη σχολική διοίκηση ή τις εκπαιδευτικές αρχές • Χρηματοδότηση ή υποστήριξη από προγράμματα
<p>Παράγοντες επιτυχίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαδραστικές τεχνικές μάθησης που εξασφαλίζουν ότι οι μαθητές παραμένουν παρακινημένοι και ενδιαφέρονται για τη μαθησιακή διαδικασία • Διδασκαλία σε μικρές ομάδες, η οποία εξασφαλίζει ότι οι μαθητές λαμβάνουν ατομική προσοχή και φροντίδα • Η χρήση ψηφιακών παιχνιδιών, που καθιστούν τη μαθησιακή εμπειρία ευχάριστη για τους μαθητές • Συνεργασία μεταξύ σχολείων, εκπαιδευτικών και γονέων • Υπηρεσίες διαμεσολάβησης που διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ γονέων και σχολείων • Δίνεται έμφαση στην επικοινωνία και την πολιτισμική γνώση, γεγονός που εξασφαλίζει ότι οι μαθητές είναι σε θέση να ενταχθούν κοινωνικά και ακαδημαϊκά.
<p>Προκλήσεις & Συμβουλές</p>	<p>Πιθανές δυσκολίες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές ενδέχεται να βρίσκονται σε διαφορετικά επίπεδα γλωσσικής επάρκειας. • Περιορισμένη επικοινωνία μεταξύ των σχολείων και του μεταναστευτικού πληθυσμού. • Οι μαθητές μπορεί να είναι ντροπαλοί και νευρικοί όταν μιλούν τη νέα γλώσσα. • Έλλειψη πόρων και καταρτισμένου προσωπικού. <p>Συμβουλές για την αποφυγή προβλημάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η απλή γλώσσα και η χρήση οπτικών βοηθημάτων θα είναι αποτελεσματικές. • Οι αρχάριοι θα επωφεληθούν αν διδαχθούν βασικές λέξεις και καταστάσεις της καθημερινότητας. • Η χρήση παιχνιδιών και ομαδικών δραστηριοτήτων θα προωθήσει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των μαθητών.

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Δράσεις για το Σχολείο και την Κοινωνική Ένταξη (ΔΡΑ.Σ.Ε.) <u>Website link</u>
Ομάδα-στόχος	Μαθητές προσχολικής ηλικίας, νηπιαγωγείου, δημοτικού και γυμνασίου, ιδίως εκείνοι που προέρχονται από ευάλωτα ή μειονεκτούντα περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο και εκείνων που διατρέχουν κίνδυνο σχολικής αποτυχίας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Οι γονείς και οι οικογένειες εμπλέκονται επίσης έμμεσα.
Περιγραφή	Το πρόγραμμα «Δράσεις για το Σχολείο και την Κοινωνική Ένταξη» (DRA.S.E.), από την άλλη πλευρά, είναι ένα πανεθνικό πρόγραμμα στην Κύπρο που εστιάζει στην υποστήριξη μαθητών που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού. Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ξεκίνησε από το Υπουργείο Παιδείας. Κύριος στόχος του είναι η πρόληψη της σχολικής διαρροής και η ενίσχυση της μάθησης και της κοινωνικής ένταξης. Τα βασικά του στοιχεία περιλαμβάνουν επιπλέον ώρες στο σχολείο, υποστήριξη στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας για μαθητές από οικογένειες μεταναστών, δημιουργικές δραστηριότητες και ψυχοκοινωνική υποστήριξη.
Βήματα υλοποίησης	<p>Οδηγός βήμα προς βήμα για έναν εκπαιδευτικό που επιθυμεί να εφαρμόσει μια παρόμοια προσέγγιση:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εντοπίστε τα παιδιά που ενδέχεται να χρειάζονται λίγη επιπλέον υποστήριξη Εντοπίστε τους μαθητές που ενδέχεται να υστερούν ακαδημαϊκά ή κοινωνικά, ή που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν γλωσσικές δυσκολίες. 2. Προσφέρετε επιπλέον μαθησιακή υποστήριξη Οργανώστε μαθήματα υποστήριξης σε μικρές ομάδες πριν ή μετά το σχολείο, για να ενισχύσετε τη μάθηση των μαθητών στην ανάγνωση, τα μαθηματικά ή σε συγκεκριμένα μαθήματα. 3. Προσφέρετε δημιουργικές και εξωσχολικές δραστηριότητες Προσφέρετε δραστηριότητες θεάτρου, μουσικής, αθλητισμού και τέχνης που θα επιτρέψουν στα παιδιά να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους και τις κοινωνικές τους δεξιότητες. 4. Προσφέρετε γλωσσική υποστήριξη, εάν είναι απαραίτητο Προσφέρετε μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε παιδιά μεταναστών, προκειμένου να υποστηρίξετε την κοινωνική τους ένταξη στο σχολείο. 5. Προσφέρετε ψυχοκοινωνική υποστήριξη Συνεργαστείτε με σχολικούς ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς για να υποστηρίξετε την ψυχοκοινωνική ευημερία των παιδιών. 6. Εμπλέξτε τους γονείς και τις οικογένειες Οργανώστε συναντήσεις γονέων ή εργαστήρια για να υποστηρίξετε τους γονείς στην εκπαίδευση των παιδιών τους και να ενισχύσετε την επικοινωνία μεταξύ γονέων και σχολείου.

	<p>7. Παρακολούθηση και προσαρμογή, όπου χρειάζεται Παρακολουθήστε τη φοίτηση και την πρόοδο των παιδιών στη μάθηση και προσαρμόστε τις δραστηριότητες υποστήριξης ανάλογα.</p>
<p>Απαιτούμενοι πόροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περισσότερο διδακτικό προσωπικό ή βοηθοί διδασκαλίας • Σχολικοί σύμβουλοι, ψυχολόγοι και/ή κοινωνικοί λειτουργοί • Εκπαιδευτικό υλικό και βοηθήματα διδασκαλίας • Χώρος για δραστηριότητες μετά το σχολείο και/ή εξωσχολικές δραστηριότητες • Συνεργασία με τη σχολική διοίκηση και/ή την τοπική κοινότητα • Χρηματοδότηση – μέσω εθνικών και/ή κοινοτικών προγραμμάτων
<p>Παράγοντες επιτυχίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ειδική υποστήριξη για μαθητές που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση και χρειάζονται επιπλέον ακαδημαϊκή ή κοινωνική στήριξη. • Μια ολιστική προσέγγιση που καλύπτει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, καθώς και τις ψυχοκοινωνικές τους ανάγκες και τη συμμετοχή της οικογένειας. • Μάθηση σε μικρές ομάδες για την επίτευξη καλύτερων ακαδημαϊκών αποτελεσμάτων. • Δημιουργικές δραστηριότητες που ενισχύουν την κινητοποίηση των μαθητών. • Συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, οικογενειών και άλλων επαγγελματιών.
<p>Προκλήσεις & Συμβουλές</p>	<p>Πιθανές προκλήσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη χρόνου και πόρων για πρόσθετες δραστηριότητες υποστήριξης. • Οι μαθητές ενδέχεται να αισθανθούν στιγματισμένοι αν ξεχωριστούν για επιπλέον βοήθεια. • Μερικές φορές είναι δύσκολο να εμπλακούν οι γονείς από ευάλωτες ή μεταναστευτικές κοινότητες. <p>Συμβουλές για την αποφυγή προβλημάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι δραστηριότητες μπορούν να ενσωματωθούν θετικά, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές αισθάνονται ευπρόσδεκτοι. • Οι μαθητές μπορούν να παρακινηθούν με τη χρήση διαδραστικών και δημιουργικών τρόπων μάθησης. • Οι γονείς μπορούν να κερδηθούν με την εδραίωση μιας σχέσης εμπιστοσύνης μέσω της συνεχούς επικοινωνίας. • Μπορεί να ζητηθεί η συμβουλή σχολικών συμβούλων για την αντιμετώπιση των αναγκών των μαθητών.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Συνεργαζόμενος οργανισμός: Stichting USED Amsterdam Social Enterprise Agency

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Ψηφιακός Οδηγός & Φόρουμ Κοινότητας της CISCO https://ciscohesion.org/netherlands/ https://ciscohesion.org/orientatieprogramma/
Ομάδα-στόχος	Οικογένειες μεταναστών, παιδιά, εκπαιδευτικοί, τοπική κοινότητα.
Περιγραφή	Η εφαρμογή αυτή αποτελεί ένα φόρουμ και μια πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών που βοηθά τους μετανάστες να ενταχθούν στις ψηφιακές υπηρεσίες των Κάτω Χωρών (DigiD, σχολικές πλατφόρμες, τραπεζικές υπηρεσίες) και επιτρέπει στους χρήστες να μοιράζονται τις εμπειρίες τους
Βήματα υλοποίησης (Το «πώς»)	Πρόσβαση στην πλατφόρμα: Κατευθύνετε τους χρήστες στην ενότητα «Ψηφιακή Ζωή» μέσω μιας κεντρικής πύλης, όπως το ciscohesion.org . Εκπαίδευση με βάση ενότητες: Παρέχετε οδηγούς που παρουσιάζουν τη χρήση συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και διαχείρισης σχολείων, με τίτλο «Ψηφιακή Ζωή στις Κάτω Χώρες». Διαδραστικό φόρουμ: Δημιουργήστε μια ενότητα «Ερωτήσεις και απαντήσεις» ή ένα φόρουμ όπου οι χρήστες μπορούν να υποβάλλουν ερωτήσεις και να ανταλλάσσουν συμβουλές μεταξύ τους.
Απαιτούμενοι πόροι	Για το πρόγραμμα «CISCO Orientation and Digital Life»: Ψηφιακή υποδομή: Εργαστήριο υπολογιστών ή tablet με πρόσβαση στο διαδίκτυο για τη σύνδεση στον ιστότοπο του διαδραστικού φόρουμ και στις εκπαιδευτικές ενότητες. Εκπαιδευτικό υλικό: Οπτικοί οδηγοί ή ενημερωτικά γραφήματα που εξηγούν την ψηφιακή ιθαγένεια, τα ολλανδικά συστήματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (DigiD) και το λογισμικό διαχείρισης σχολείων. Ανθρώπινο δυναμικό: Ένας εκπαιδευτής ή καθηγητής πληροφορικής που μπορεί να παρέχει τεχνική υποστήριξη σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία, καθώς και ένας συντονιστής του φόρουμ.
Παράγοντες επιτυχίας	Αντί να παρέχει απλώς παθητικές πληροφορίες, θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ομοτίμων σε επίπεδο κοινότητας.

<p>Προκλήσεις & Συμβουλές</p>	<p>Προκλήσεις: Χαμηλό επίπεδο ψηφιακής παιδείας σε ορισμένους γονείς και ανησυχίες σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων όσον αφορά τις επίσημες ψηφιακές ταυτότητες (όπως το DigiD). Συμβουλές: Κερδίστε την εμπιστοσύνη τους μέσω αρχικών συναντήσεων πρόσωπο με πρόσωπο πριν προχωρήσετε στις διαδικτυακές επαφές. Εξηγήστε με σαφήνεια τη σημασία της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και τα οφέλη της ψηφιακής αυτονομίας στην καθημερινή τους ζωή.</p>
--	---

<p>Πεδίο</p>	<p>Λεπτομέρειες</p>
<p>Τίτλος της άσκησης</p>	<p>Μοντέλο ένταξης των διεθνών τάξεων μετάβασης (ISK - Internationale Schakelklas). www.lowan.nl</p>
<p>Ομάδα-στόχος</p>	<p>Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ηλικίας 12-18 ετών) με μεταναστευτικό υπόβαθρο.</p>
<p>Περιγραφή</p>	<p>Το ISK είναι ένα ειδικό πρόγραμμα προετοιμασίας που βοηθά τους νέους μαθητές να ενταχθούν στο ολλανδικό εκπαιδευτικό σύστημα. Η έμφαση δεν δίνεται μόνο στη γλώσσα, αλλά και στην πολιτισμική προσαρμογή και στις βασικές ακαδημαϊκές δεξιότητες.</p>
<p>Βήματα υλοποίησης</p>	<p>Αξιολόγηση: Ανάλυση του προηγούμενου εκπαιδευτικού επιπέδου και του γλωσσικού επιπέδου του μαθητή. Προσαρμοσμένο πρόγραμμα σπουδών: Ενταγή του μαθητή σε τάξη που περιλαμβάνει εντατική γλωσσική υποστήριξη (NT2) και μαθήματα τοπικής κουλτούρας. Μετάβαση στις κανονικές τάξεις: Μόλις ο μαθητής φτάσει σε επαρκές επίπεδο, σταδιακή (μάθημα προς μάθημα) ένταξή του στις κανονικές τάξεις.</p>
<p>Απαιτούμενοι πόροι</p>	<p>Εξειδικευμένο προσωπικό: Εξειδικευμένοι καθηγητές γλωσσών με εμπειρία στη διδασκαλία των ολλανδικών ως δεύτερης γλώσσας (NT2). Εργαλεία αξιολόγησης: Τυποποιημένες δοκιμασίες προσδιορισμού επιπέδου που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του γλωσσικού επιπέδου των μαθητών και του προηγούμενου εκπαιδευτικού τους υπόβαθρου. Προϋπολογισμός και χώροι: Ειδικά διαμορφωμένοι χώροι διδασκαλίας για εντατική γλωσσική κατάρτιση και πολιτιστική προσαρμογή, καθώς και πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη από τον δήμο/την κυβέρνηση.</p>

Παράγοντες επιτυχίας	Συνδυάζει τη διδασκαλία της γλώσσας με την πολιτισμική εξοικείωση και είναι ευέλικτο, ώστε να προσαρμόζεται στο ρυθμό κάθε παιδιού.
Προκλήσεις & Συμβουλές	<p>Προκλήσεις: Κίνδυνος απώλειας κινήτρων από τους μαθητές, εάν τοποθετηθούν σε τάξεις χαμηλότερου επιπέδου αποκλειστικά με βάση τη γλωσσική τους επάρκεια, αγνοώντας τα προηγούμενα ακαδημαϊκά τους πλεονεκτήματα.</p> <p>Συμβουλές: Εφαρμόστε μια ευέλικτη ενσωμάτωση «με βάση τα μαθήματα». Αφήστε το παιδί να συμμετέχει στις κανονικές τάξεις για τα μαθήματα στα οποία διακρίνεται (π.χ. Μαθηματικά ή Καλλιτεχνικά), ενώ παράλληλα συνεχίζετε την εντατική γλωσσική υποστήριξη για τα υπόλοιπα.</p>

ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Συνεργαζόμενος οργανισμός: Pelican

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Σύστημα αδελφοποίησης για τους νεοεισερχόμενους μαθητές
Ομάδα-στόχος	Μαθητές δημοτικού, παιδιά μεταναστών, εκπαιδευτικοί
Description (The "What")	Σε κάθε νεοαφιχθέν παιδί μετανάστη ανατίθεται ένας «φίλος», ένας συμμαθητής που το βοηθά να ενταχθεί στο σχολικό περιβάλλον, του εξηγεί τις καθημερινές ρουτίνες και του προσφέρει κοινωνική υποστήριξη κατά τη διάρκεια των καθημερινών δραστηριοτήτων.
Βήματα υλοποίησης (Το «πώς»)	<ol style="list-style-type: none">1. Επιλέξτε έναν μαθητή που να διαθέτει ενσυναίσθηση και υπευθυνότητα ως «φίλο».2. Εξηγήστε με σαφήνεια τον ρόλο του και δώστε απλές οδηγίες.3. Παρακολουθήστε τακτικά την αλληλεπίδρασή τους και στηρίξτε και τους δύο μαθητές.
Απαιτούμενοι πόροι	<ul style="list-style-type: none">• Χρόνος για συντονισμό από τον εκπαιδευτικό• Απλές οδηγίες για τον «φίλο»• Υποστήριξη από τον σχολικό σύμβουλο (προαιρετικά)
Παράγοντες επιτυχίας	<ul style="list-style-type: none">• Άμεση κοινωνική επαφή, που μειώνει το άγχος και την απομόνωση του νεοαφιχθέντος.• Η μάθηση με έναν «φίλο» φαίνεται πιο φυσική και λιγότερο τρομακτική.• Προωθεί την αμοιβαία κατανόηση και την ενσυναίσθηση μέσα στην τάξη.• Ταχύτερη προσαρμογή στις σχολικές ρουτίνες μέσω καθοδήγησης σε πραγματικό χρόνο.
Προκλήσεις & Συμβουλές	<ul style="list-style-type: none">• Ο φίλος μπορεί να νιώθει υπερβολικά πιεσμένος => ελέγχετε τακτικά πώς είναι.• Γλωσσικά εμπόδια => χρησιμοποιήστε απλή γλώσσα και οπτικά βοηθήματα.

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Τίτλος της άσκησης	Γωνιές υποστήριξης της οπτικής γλώσσας
Ομάδα-στόχος	Παιδιά μεταναστών προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
Περιγραφή	Δημιουργία μιας «γλωσσικής γωνιάς» στην τάξη με εικόνες, βασικό λεξιλόγιο και οπτικά βοηθήματα για την ενίσχυση της κατανόησης και της επικοινωνίας.
Βήματα υλοποίησης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ετοιμάστε κάρτες με εικόνες (καθημερινές δραστηριότητες, αντικείμενα, συναισθήματα) 2. Τοποθετήστε τις σε εμφανές σημείο μέσα στην τάξη 3. Χρησιμοποιήστε τις ενεργά κατά τη διάρκεια των μαθημάτων
Απαιτούμενοι πόροι	<ul style="list-style-type: none"> • Κάρτες με εικόνες • Έντυπα • Πλαστικοποίηση (προαιρετικά)
Παράγοντες επιτυχίας	<ul style="list-style-type: none"> • Η οπτική πληροφόρηση βοηθά στην κατανόηση, ακόμη και χωρίς πλήρη γλωσσική επάρκεια. • Μειώνει την απογοήτευση και ενισχύει την αυτοπεποίθηση κατά τη συμμετοχή. • Διευκολύνει την αυτόνομη μάθηση και επικοινωνία. • Ενισχύει την εκμάθηση της γλώσσας μέσω της επαναλαμβανόμενης έκθεσης στο γλωσσικό πλαίσιο.
Προκλήσεις & Συμβουλές	<ul style="list-style-type: none"> • Η υπερβολική ποσότητα υλικού μπορεί να κατακλύσει τους μαθητές => κρατήστε το απλό. • Ενημερώστε το υλικό ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών.

03

**Θεματικές
συστάσεις για
εκπαιδευτικούς**

Κεφάλαιο 3: Θεματικές συστάσεις για εκπαιδευτικούς

Αυτό το τμήμα της έκθεσης, με τίτλο «ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ», συγκεντρώνει τη συλλογική συμβολή και την εμπειρία που έχουν αποκτήσει στο πεδίο οι πέντε ευρωπαϊκοί εταίροι του προγράμματος «Migrant Kids at School»: το Ίδρυμα Rej (Πολωνία), το CARDET (Κύπρος), το Stichting USED (Κάτω Χώρες), το CEIPES (Ιταλία) και το Spolek PELICAN (Τσεχία).

Ο πρωταρχικός στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς συμβουλές από ειδικούς καθώς και συγκεκριμένες, πρακτικές οδηγίες που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα σε πολυπολιτισμικές τάξεις, με σκοπό την προώθηση ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και με ισότητα. Οι συστάσεις διαρθρώνονται γύρω από τέσσερις βασικούς θεματικούς άξονες:

- **Θέμα Α: Συμμετοχή στη μάθηση.** Στρατηγικές για την υπέρβαση των γλωσσικών φραγμών, την προσαρμογή του προγράμματος σπουδών και τη μεταρρύθμιση των μεθόδων αξιολόγησης. Αυτό περιλαμβάνει τη μετάβαση από την τυποποιημένη βαθμολόγηση στην διαμορφωτική αξιολόγηση, η οποία δίνει προτεραιότητα και επιβραβεύει την ατομική πρόοδο και προσπάθεια.
- **Θέμα Β: Ενσωμάτωση στην τάξη.** Μεθοδολογίες που έχουν σχεδιαστεί για να προωθούν την κοινωνικοποίηση και τη δυναμική της ομάδας μέσω της εφαρμογής «συστημάτων συνοδών» (συμμαθητές-εκπαιδευτές) και οργανωμένων τελετών καλωσορίσματος που αναδεικνύουν και εκτιμούν τη διαφορετικότητα.
- **Θέμα Γ: Ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και πρόληψη του εκφοβισμού.** Δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και της συναισθηματικής στήριξης, ενώ παράλληλα διδάσκουν στους μαθητές να αναγνωρίζουν ενεργά και να αντιμετωπίζουν τις διακρίσεις.
- **Θέμα Δ: Επικοινωνία με τους γονείς.** Προτάσεις για την οικοδόμηση μιας μακροχρόνιας σχέσης εμπιστοσύνης με τις οικογένειες μεταναστών, ξεπερνώντας τα πολιτισμικά και γλωσσικά εμπόδια μέσω της χρήσης πολυγλωσσικών και ψηφιακών καναλιών επικοινωνίας.

Αν και κάθε συνεργάτης προσφέρει μια μοναδική οπτική που πηγάζει από το συγκεκριμένο εθνικό του πλαίσιο, οι συνεισφορές αναδεικνύουν σημαντικές ομοιότητες και μια ισχυρή μεθοδολογική συναίνεση. Μεταξύ των βασικών κοινών αρχών συγκαταλέγονται η ζωτική σημασία της οπτικής υποστήριξης, η ανάγκη σεβασμού της αρχικής «περίοδου σιωπής» του παιδιού και η απαίτηση για συνεχή, θετική ενίσχυση στην επικοινωνία με την οικογένεια. Συνολικά, αυτές οι συστάσεις αποτελούν έναν ολοκληρωμένο πρακτικό οδηγό για τη μετατροπή των προκλήσεων της μετανάστευσης σε ευκαιρία παιδαγωγικού εμπλουτισμού για ολόκληρη τη σχολική κοινότητα.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Θέμα Α: Συμμετοχή στη μάθηση

- 1. Εφαρμογή πολυεπίπεδης γλωσσικής υποστήριξης:** Παρέχετε άμεση γλωσσική υποστήριξη μέσω πολυπολιτισμικών βοηθών, συμμαθητών-συμβούλων ή εφαρμογών μετάφρασης, ώστε το παιδί να αισθάνεται ασφαλές και να μπορεί να ακολουθεί τις οδηγίες. Χρησιμοποιήστε δίγλωσσα φύλλα εργασίας και επιτρέψτε τη χρήση εργαλείων μετάφρασης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και των αξιολογήσεων, έτσι ώστε ο μαθητής να αξιολογείται με βάση τις πραγματικές του γνώσεις και όχι μόνο με βάση τη γλωσσική του επάρκεια.
- 2. Μετάβαση στη διαμορφωτική και εναλλακτική αξιολόγηση:** Δώστε προτεραιότητα στην διαμορφωτική αξιολόγηση —η οποία επιβραβεύει την ατομική προσπάθεια και πρόοδο— έναντι της τυπικής συνολικής πιστοποίησης. Κατά τη διάρκεια της αρχικής φάσης προσαρμογής, εφαρμόστε μια «περίοδο χάριτος» (π.χ. έναν μήνα χωρίς επίσημους βαθμούς) για να μειώσετε το ψυχολογικό άγχος. Δώστε τη δυνατότητα στους μαθητές να αποδείξουν την κατανόησή τους μέσω μη λεκτικών μεθόδων, όπως το σχέδιο, ασκήσεις αντιστοίχισης, η υποκριτική ή η παροχή απαντήσεων στη μητρική τους γλώσσα.
- 3. Υιοθέτηση οπτικών και πολυτροπικών παιδαγωγικών μεθόδων:** Ξεπεράστε τα γλωσσικά εμπόδια χρησιμοποιώντας τη «διδασκαλία με οπτική υποστήριξη», η οποία ενσωματώνει εικονογράμματα, εικόνες, χειρονομίες, διαγράμματα και βίντεο για να καταστήσει τις αφηρημένες έννοιες πιο συγκεκριμένες. Χρησιμοποιήστε οπτικά προγράμματα και κάρτες με εικόνες για να βοηθήσετε το παιδί να κατανοήσει τις καθημερινές ρουτίνες της τάξης, ακόμη και πριν κατακτήσει τη γλώσσα της χώρας υποδοχής.
- 4. Προσαρμογή του προγράμματος σπουδών και των οδηγιών:** Δημιουργήστε ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών (PDP) που να εστιάζει στα βασικά ακαδημαϊκά θέματα, δίνοντας παράλληλα προτεραιότητα στην εκμάθηση της γλώσσας. Προσαρμόστε το πρόγραμμα σπουδών, οργανώνοντας τις εργασίες με σταδιακή προσέγγιση, απλοποιώντας τις οδηγίες σε μικρά και σαφή βήματα και παρέχοντας επιπλέον χρόνο για την ολοκλήρωση των εργασιών και των εξετάσεων.
- 5. Παρακολούθηση της προόδου μέσω οπτικής απεικόνισης:** Χρησιμοποιήστε εργαλεία όπως ο «Χάρτης Μάθησης» — ένα οπτικό ημερολόγιο όπου τα παιδιά χρησιμοποιούν σύμβολα ή λέξεις-κλειδιά τόσο στη μητρική τους γλώσσα όσο και στη γλώσσα του σχολείου για να καταγράφουν τη γνωστική τους πορεία. Η τακτική ανασκόπηση αυτών των χαρτών συμβάλλει στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μαθητών και επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να ελέγχουν το βαθμό κατανόησης.

Θέμα Β: Ενσωμάτωση στην τάξη

- 1. Δημιουργία ενός δομημένου συστήματος αλληλοϋποστήριξης:** Εφαρμόστε ένα «σύστημα συνοδών», ζευγαρώνοντας τον μαθητή μετανάστη με έναν τοπικό συμμαθητή που έχει επιλεγεί ειδικά λόγω των ισχυρών κοινωνικών του δεξιοτήτων. Αυτός ο συνοδός ή «καθοδηγητής» λειτουργεί ως οδηγός για τη διάταξη του σχολείου, τους κοινωνικούς κανόνες και τους άγραφους κανόνες της τάξης.
- 2. Θεσμοθέτηση τελετουργιών καλωσορίσματος:** Οργανώστε συγκεκριμένες δραστηριότητες για την πρώτη μέρα του μαθητή, φροντίζοντας να ενημερωθούν εκ των προτέρων οι συμμαθητές του, ώστε να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα θετικής προσμονής. Καθιερώστε καθημερινές «τελετουργίες καλωσορίσματος», όπως έναν «πρωινό κύκλο» όπου οι μαθητές χαιρετούν ο ένας τον άλλον σε διαφορετικές γλώσσες, δείχνοντας έτσι ότι η μητρική κουλτούρα και γλώσσα του παιδιού μετανάστη εκτιμώνται ιδιαίτερα.
- 3. Προώθηση της συνεργατικής μάθησης και της δυναμικής της ομάδας:** Χρησιμοποιήστε δομημένες στρατηγικές συνεργατικής μάθησης, όπου οι μαθητές μετανάστες εργάζονται σε μικρές μικτές ομάδες πάνω σε συγκεκριμένες «αποστολές» ή εργασίες. Για να εξασφαλίσετε την ενεργό ένταξη, αναθέστε εναλλασσόμενους ρόλους εντός αυτών των ομάδων (π.χ. αρχηγός, ζωγράφος, βοηθός) και δημιουργήστε σκόπιμες ευκαιρίες για αλληλεπίδραση πέρα από τον ελεύθερο χρόνο κοινωνικής συναναστροφής.
- 4. Χρησιμοποιήστε τις καθολικές δημιουργικές γλώσσες:** Γεφυρώστε τα επικοινωνιακά κενά μεταξύ των ντόπιων και των μεταναστών συνομηλίκων χρησιμοποιώντας «παγκόσμιες γλώσσες» μη λεκτικής επικοινωνίας, όπως η τέχνη, η μουσική ή ο χορός. Οι ομαδικές παραστάσεις ή τα δημιουργικά έργα δίνουν τη δυνατότητα σε κάθε παιδί να συνεισφέρει, ανεξάρτητα από το τρέχον γλωσσικό του επίπεδο.

Θέμα Γ: Ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και πρόληψη του εκφοβισμού

- 1. Να καλλιεργήσουμε μια ευρεία κουλτούρα ένταξης:** Γιορτάστε τη διαφορετικότητα με την ευρύτερη έννοια, ενσωματώνοντας συζητήσεις σχετικά με τη μετανάστευση, την πολιτισμική ευαισθησία και τη νευροδιαφορετικότητα στα τυπικά προγράμματα διδασκαλίας. Αλλάξτε τη νοοτροπία στην τάξη, παρουσιάζοντας την εμπειρία του μαθητή μετανάστη ως μια μορφή «ειδίκευσης» (π.χ. η γνώση μιας άλλης γλώσσας) και όχι ως έλλειψη, κάτι που ενισχύει την αυτοεκτίμηση και τον σεβασμό από τους συμμαθητές.
- 2. Σεβαστείτε τη διαδικασία συναισθηματικής προσαρμογής:** Αναγνωρίστε και σεβαστείτε τη «περίοδο σιωπής» του παιδιού και την αρχική του αίσθηση αποξένωσης. Αποφύγετε να το πιέζετε να συμμετάσχει, αποδεχόμενοι ότι η ακαδημαϊκή μάθηση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο όταν το παιδί αισθάνεται συναισθηματικά ασφαλές και έτοιμο.
- 3. Δημιουργία χώρων ασφάλειας και παροχή ψυχολογικής υποστήριξης:** Δημιουργήστε στρατηγικές για τη δημιουργία «ασφαλών χώρων» και αξιοποιήστε τα μέσα μη λεκτικής επικοινωνίας για τους μαθητές που ενδέχεται να βιώνουν μετατραυματικό στρες. Διοργανώστε εργαστήρια σε συνεργασία με σχολικούς ψυχολόγους, χρησιμοποιώντας ταινίες κινουμένων σχεδίων ή την αφήγηση ιστοριών, με σκοπό να προωθήσετε τον διάλογο σχετικά με την ανεκτικότητα και την ευαισθησία.
- 4. Ενεργή πρόληψη και αντιμετώπιση του εκφοβισμού:** Καταρτίστε έναν σαφή κατάλογο κανόνων κατά του εκφοβισμού και διδάξτε ρητά στους μαθητές πώς να αναγνωρίζουν και να αντιδρούν σε περιπτώσεις αποκλεισμού ή άδικης συμπεριφοράς. Προωθήστε μια κουλτούρα διαλόγου και αναφοράς περιστατικών, ώστε το σχολείο να παραμείνει ένας ασφαλής χώρος για όλους.

Θέμα Δ: Επικοινωνία με τους γονείς

- 1. Υιοθετήστε μια προσέγγιση με προτεραιότητα στην οικογένεια και μια ολιστική προσέγγιση:** Παρέχετε στους γονείς νομικές και ψυχολογικές πληροφορίες σχετικά με το τοπικό σύστημα, προκειμένου να ενισχύσετε την αυτοπεποίθησή τους. Διεξάγετε εις βάθος εισαγωγικές συνεντεύξεις για να καταγράψετε τη «γλωσσική βιογραφία» του παιδιού και να κατανοήσετε την ιδιαίτερη μεταναστευτική πορεία και τους στόχους της οικογένειας.
- 2. Διασφάλιση της διοικητικής διαφάνειας και της προσβασιμότητας:** Να παρέχονται όλα τα σχολικά έντυπα, τα ωράρια και οι πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες σε δίγλωσση μορφή. Να απλοποιείται η γλώσσα που χρησιμοποιείται σε όλες τις επικοινωνίες και να διαμορφώνεται ένα σχολικό περιβάλλον που να είναι φυσικά φιλόξενο και άνετο για τις επισκέψεις των γονέων.
- 3. Δώστε προτεραιότητα στην πολυγλωσσική και ψηφιακή επικοινωνία:** Απομακρυνθείτε από τις παραδοσιακές γραπτές ειδοποιήσεις και προτιμήστε ψηφιακά και πολυγλωσσικά κανάλια, όπως ομάδες στο WhatsApp με δυνατότητα μετάφρασης. Χρησιμοποιήστε ποικίλες μορφές —οπτικές, ηχητικές και γραπτές— για να ξεπεράσετε τα γλωσσικά εμπόδια και να δώσετε τη δυνατότητα στους γονείς να παρακολουθούν την πρόοδο του παιδιού τους.
- 4. Μετάβαση σε μια προσέγγιση βασισμένη στα δυνατά σημεία και στην ανεπίσημη αλληλεπίδραση:** Απομακρύνετε την επικοινωνία από το να είναι αποκλειστικά προσανατολισμένη στα προβλήματα (εστιασμένη στην πειθαρχία ή την αποτυχία) και εστιάστε στα δυνατά σημεία και τις επιτυχίες. Διατηρήστε τακτική επικοινωνία χωρίς πίεση, όπως εβδομαδιαία φωνητικά μηνύματα που συνοψίζουν τα πράγματα που έκανε καλά το παιδί, και διοργανώστε «ανεπίσημες συναντήσεις» ή πολιτιστικές ανταλλαγές, ώστε να μετατρέψετε το σχολείο σε κέντρο κοινωνικής στήριξης για την οικογένεια.

Με βάση το εκτενές υλικό που παρασχέθηκε, η παρούσα έκθεση συνθέτει τις πρακτικές δραστηριότητες και τα εργαλεία που προσδιόρισαν οι εταίροι του προγράμματος με σκοπό τη διευκόλυνση της ένταξης των παιδιών μεταναστών. Οι δραστηριότητες αυτές οργανώνονται θεματικά και παρουσιάζονται με αφηγηματικό τρόπο, ώστε να αναδειχθούν το «πώς» και το «γιατί» της εφαρμογής τους.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Θέμα Α: Συμμετοχή στη μάθηση

- 1. Ολοκληρωμένη οπτική και ψηφιακή γλωσσική υποστήριξη:** Αυτή η πολυδιάστατη προσέγγιση συνδυάζει τη χρήση της μεταφραστικής τεχνολογίας με απτά οπτικά βοηθήματα, προκειμένου να παρακαμφθούν τα άμεσα γλωσσικά εμπόδια. Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να επιτρέπουν στους μαθητές να χρησιμοποιούν εφαρμογές μετάφρασης και δίγλωσσα φύλλα εργασίας κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και των αξιολογήσεων, διασφαλίζοντας ότι η αξιολόγηση επικεντρώνεται στις πραγματικές γνώσεις του παιδιού στο συγκεκριμένο μάθημα και όχι στην τρέχουσα επάρκειά του στη γλώσσα της χώρας υποδοχής. Συμπληρωματικά προς αυτά τα ψηφιακά εργαλεία, εφαρμόζονται πακέτα γλωσσικής διευκόλυνσης, τα οποία περιλαμβάνουν αφίσες, πίνακες αλφαβήτου, χάρτες και απλοποιημένα κείμενα. Ένα κρίσιμο στοιχείο αυτής της δραστηριότητας είναι η δημιουργία «Σετ καρτών ρουτίνας και λεξιλογίου» — οπτικών βοηθημάτων με εικόνες καθημερινών δραστηριοτήτων στην τάξη (όπως ανάγνωση, γραφή και διαλείμματα) και βασικής ορολογίας των μαθημάτων. Χρησιμοποιώντας αυτές τις κάρτες, οι μαθητές μετανάστες μπορούν να ακολουθήσουν τη ροή της τάξης και να εκφράσουν βασικές ανάγκες ακόμη και πριν κατακτήσουν την τοπική γλώσσα, προωθώντας την άμεση συμμετοχή και μειώνοντας το άγχος που συνδέεται με την έλλειψη επικοινωνίας.
- 2. Το εργαλείο αναστοχασμού «Ο χάρτης της μάθησής μου»:** Για να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη κατανόηση και να καλλιεργηθεί η αυτοεκτίμηση, οι μαθητές δημιουργούν έναν εξατομικευμένο, εξελισσόμενο οπτικό «χάρτη» της εκπαιδευτικής τους πορείας. Χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό σχεδίων, συμβόλων και λέξεων-κλειδιών τόσο στη μητρική τους γλώσσα όσο και στη γλώσσα του σχολείου, το παιδί καταγράφει όσα μαθαίνει σε κάθε μάθημα. Ο δάσκαλος επανεξετάζει τακτικά αυτόν τον χάρτη μαζί με τον μαθητή, επεκτείνοντάς τον καθώς εισάγονται νέες έννοιες. Αυτή η δραστηριότητα λειτουργεί ως ένα ισχυρό εργαλείο παρακολούθησης της προόδου, παρέχοντας μια συγκεκριμένη οπτική αναπαράσταση της γνωστικής ανάπτυξης του παιδιού και βοηθώντας το να νιώσει ένα αίσθημα επιτυχίας στη μαθησιακή του διαδικασία.

Θέμα Β: Ενσωμάτωση στην τάξη

- 3. Το μη λεκτικό θέαμα «Octopus»:** Για να γεφυρωθεί το επικοινωνιακό χάσμα μεταξύ των ντόπιων και των μεταναστών συνομηλίκων, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να οργανώσουν ομαδικές παραστάσεις που βασίζονται σε «παγκόσμιες γλώσσες», όπως το θέατρο, ο χορός ή η τέχνη. Η παράσταση «Octopus» είναι ένα συγκεκριμένο παράδειγμα μη λεκτικής παράστασης, όπου σε κάθε παιδί ανατίθεται ένας ρόλος ανεξάρτητα από το γλωσσικό του επίπεδο. Εστιάζοντας στην κίνηση και τη συλλογική έκφραση, αυτή η δραστηριότητα επιτρέπει στα παιδιά μεταναστών να είναι κεντρικοί συμμετέχοντες σε ένα δημιουργικό έργο, ενισχύοντας τους δεσμούς μεταξύ των συνομηλίκων και αποδεικνύοντας ότι η κοινωνική ένταξη δεν απαιτεί πάντα λεκτική ευχέρεια.
- 4. Πολιτισμική επικύρωση μέσω διαπολιτισμικών ραφιών και παρουσιάσεων με θέμα «Ποιος είμαι;»:** Οι δραστηριότητες αυτές εστιάζουν στην ανάδειξη της πολυμορφίας των ταυτοτήτων μέσα στην τάξη. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ένα «διαπολιτισμικό ράφι» στη σχολική βιβλιοθήκη ή στην τάξη, εφοδιασμένο με υλικό και βιβλία που αναδεικνύουν τη γλωσσική πολυμορφία, συχνά σε συνεργασία με εξειδικευμένους φορείς όπως το ItaStra του Πανεπιστημίου του Παλέρμο. Αυτό συμπληρώνεται από την πολιτιστική παρουσίαση «Ποιος είμαι;», όπου οι μαθητές δημιουργούν σύντομες παρουσιάσεις για τα αγαπημένα τους χόμπι, τα οικογενειακά έθιμα και τις χώρες καταγωγής τους. Αυτές οι δραστηριότητες μετατρέπουν την εμπειρία των μεταναστών από μια αντιληπτή «ανεπάρκεια» σε μια μορφή «εμπειρογνωμοσύνης», προωθώντας τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ όλων των μαθητών.
- 5. Πολύγλωσσα τελετουργικά χαιρετισμού και ο «πρωινός κύκλος»:** Για να καλλιεργήσουν ένα καθημερινό αίσθημα ότι ανήκουν κάπου, τα σχολεία εφαρμόζουν οργανωμένες διαδικασίες καλωσορίσματος. Κατά τη διάρκεια του «Πρωινού Κύκλου», ο δάσκαλος επιλέγει για εκείνη την ημέρα μια συγκεκριμένη λέξη χαιρετισμού από τη μητρική γλώσσα του μαθητή μετανάστη. Ζητώντας από όλη την τάξη να μάθει και να χρησιμοποιήσει αυτή τη λέξη, το σχολείο δείχνει ότι η πολιτιστική κληρονομιά του μαθητή αποτελεί πολύτιμο πλεονέκτημα για την κοινότητα. Αυτή η απλή αλλά σταθερή πρακτική αποτρέπει τον αποκλεισμό και ενισχύει τον κοινωνικό ιστό της ομάδας των συμμαθητών.
- 6. Συνεργατικές «αποστολές στην τάξη»:** Η δραστηριότητα αυτή ξεπερνά τα όρια του ελεύθερου χρόνου, προσφέροντας οργανωμένες ευκαιρίες για αλληλεπίδραση. Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές, μικτές ομάδες για να εκπληρώσουν σύντομες «αποστολές», όπως η επίλυση ενός συγκεκριμένου προβλήματος ή η κατασκευή ενός

έργου. Το βασικό είναι ότι σε κάθε παιδί ανατίθεται ένας σαφής, εκ περιτροπής ρόλος —όπως ηγέτης, ζωγράφος, ομιλητής ή βοηθός— ώστε να διασφαλίζεται ότι το παιδί μετανάστη εντάσσεται ενεργά και έχει μια λειτουργική ευθύνη μέσα στην ομάδα.

Θέμα Γ: Ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και πρόληψη του εκφοβισμού

- 7. Η άσκηση ενσυναίσθησης «Διαφορετικά παπούτσια»:** Αυτή η δραστηριότητα που αλλάζει την οπτική γωνία καλεί τους μαθητές της περιοχής να βιώσουν την εμπειρία ενός νεοαφιχθέντος. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να φανταστούν ότι φτάνουν σε μια χώρα όπου δεν μιλούν τη γλώσσα και να αναλογιστούν τα συναισθήματα φόβου, σύγχυσης και ελπίδας που αυτό προκαλεί. Η άσκηση αυτή συνοδεύεται συχνά από την υπογραφή μιας «σύμβασης κατά των διακρίσεων» από ολόκληρη την τάξη, με την οποία επισημοποιείται η δέσμευσή τους για ένα ασφαλές και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον.
- 8. Εργαστήρια προοπτικής με βάση την αφήγηση:** Αυτά τα εργαστήρια χρησιμοποιούν την αφήγηση ιστοριών για να καταπολεμήσουν τις διακριτικές συμπεριφορές. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν το «Μία ιστορία, πολλές φωνές», όπου οι μαθητές ακούνε μια αφήγηση για ένα παιδί που μετακομίζει σε μια νέα χώρα και στη συνέχεια την ξαναλένε από τη σκοπιά του παιδιού, ενός συμμαθητή, ενός δασκάλου ή ενός γονιού. Παρομοίως, τα εργαστήρια με βάση την τέχνη επιτρέπουν στους μαθητές να μοιραστούν αποσπάσματα από τις δικές τους ιστορίες ζωής ή να ασχοληθούν με φανταστικές αφηγήσεις μετανάστευσης, βοηθώντας τους να κατανοήσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι συνομήλικοί τους και ενθαρρύνοντας μια ενωμένη στάση ενάντια στον αποκλεισμό.
- 9. Ο Τοίχος της Ανοχής και οι Διαδρομές της Ανήκειας:** Για να δημιουργήσουν ένα μόνιμο οπτικό υπενθύμιση των αξιών της τάξης, οι μαθητές συμμετέχουν στη δημιουργία ενός «Τείχους Ανοχής» στο διάδρομο, διακοσμώντας χαρτοκιβώτια με λέξεις όπως «Σεβασμός» ή «Ανοιχτό πνεύμα». Πέρα από τα όρια του σχολείου, οι εκπαιδευτικοί και οι ΜΚΟ διευκολύνουν τη δημιουργία «Διαδρομών για την ένταξη», οι οποίες περιλαμβάνουν τη σύνδεση των μαθητών με τοπικές αθλητικές ομάδες, βιβλιοθήκες και εγκαταστάσεις για δραστηριότητες μετά το σχολείο. Αυτές οι διαδρομές βοηθούν τον μαθητή να «ριζώσει» στην τοπική περιοχή και να οραματιστεί ένα μακροπρόθεσμο μέλλον μέσα στην κοινότητα.

Θέμα Δ: Επικοινωνία με τους γονείς

- 10. Ενημέρωση σχετικά με τους κανονισμούς και ανεπίσημες πολιτιστικές συναντήσεις:** Για να δημιουργήσουν κλίμα εμπιστοσύνης με τις οικογένειες των μεταναστών, τα σχολεία διοργανώνουν ανεπίσημες «συναντήσεις ενημέρωσης για το σχολικό κανονισμό» ή πρωινά με καφέ. Κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων, οι σχολικοί κανόνες και οι εκπαιδευτικές επιλογές εξηγούνται με σαφήνεια με τη βοήθεια μεταφραστή. Αυτό το ανεπίσημο πλαίσιο συχνά επεκτείνεται σε βραδιές «πολιτιστικού φαγητού από το σπίτι», όπου οι γονείς καλούνται να μοιραστούν τις παραδόσεις τους, μετατρέποντας το σχολείο σε κέντρο κοινωνικής στήριξης και όχι απλώς σε εκπαιδευτικό ίδρυμα.
- 11. Κέντρα ψηφιακής αλληλεπίδρασης και υποστήριξης:** Η δράση αυτή δίνει προτεραιότητα στα ψηφιακά και πολυγλωσσικά κανάλια επικοινωνίας, με στόχο την υπέρβαση των παραδοσιακών διοικητικών εμποδίων. Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν το WhatsApp ή ομάδες ανταλλαγής μηνυμάτων με δυνατότητα μετάφρασης, προκειμένου να διατηρούν τακτική επικοινωνία με τις οικογένειες. Αυτό μπορεί να συμπληρωθεί από μια διαδραστική ψηφιακή πλατφόρμα που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες της χώρας υποδοχής, την ψηφιακή ζωή και τα κοινωνικά δικαιώματα. Για πιο ευαίσθητα ζητήματα, τα σχολεία συνεργάζονται με τοπικά «γραφεία υποστήριξης» ή ΜΚΟ (όπως το Booz) προκειμένου να παρέχουν στις οικογένειες γλωσσικούς και πολιτισμικούς μεσολαβητές, οι οποίοι μπορούν να τις καθοδηγήσουν προς τις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες.
- 12. Εβδομαδιαία ενημέρωση φωνητικών μηνυμάτων:** Ως εναλλακτική λύση στις επίσημες γραπτές αναφορές, οι οποίες μπορεί να φαίνονται εκφοβιστικές ή να είναι δύσκολο να μεταφραστούν, οι εκπαιδευτικοί στέλνουν σύντομα φωνητικά μηνύματα στους γονείς. Τα μηνύματα αυτά, που διατυπώνονται με απλή γλώσσα, εστιάζουν στα δυνατά σημεία του παιδιού και αναδεικνύουν συγκεκριμένες επιτυχίες της εβδομάδας. Αυτές οι ενημερώσεις έχουν πιο προσωπικό και προσιτό χαρακτήρα, ενισχύοντας τη θετική σχέση μεταξύ του εκπαιδευτικού και της οικογένειας και διασφαλίζοντας ότι η επικοινωνία δεν επικεντρώνεται αποκλειστικά σε προβλήματα ή κρίσεις.

04

Χρήσιμες Πηγές

Κεφάλαιο 4: Χρήσιμες πηγές

Αυτό το τελευταίο κεφάλαιο του φυλλαδίου, με τίτλο «ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ», έχει σχεδιαστεί ως πρακτικός οδηγός και «εργαλειοθήκη» με σκοπό να προσφέρει συγκεκριμένη υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς και τις σχολικές κοινότητες στο καθημερινό τους έργο με τα παιδιά μεταναστών. Η διεθνής συνεργασία έχει επιλέξει ένα ευρύ φάσμα εργαλείων που αντανακλούν την ποικιλία των αναγκών που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια του έργου, από τη γλωσσική διαμεσολάβηση έως την ψυχοκοινωνική και νομική υποστήριξη των οικογενειών.

Αυτοί οι πόροι έχουν επιλεγεί με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων σε διάφορους βασικούς τομείς:

- **Ψηφιακές και παιδαγωγικές πλατφόρμες:** Εργαλεία όπως η πύλη LOWAN στις Κάτω Χώρες και η Ψηφιακή Σχολική Πλατφόρμα στην Κύπρο προσφέρουν έτοιμο προς χρήση διδακτικό υλικό, κατευθυντήριες γραμμές για τα προγράμματα σπουδών και πλατφόρμες για την ανταλλαγή οπτικού υλικού. Ομοίως, ιστότοποι όπως το Twinkl παρέχουν υλικό ειδικά σχεδιασμένο για πολυγλωσσικές τάξεις.
- **Ολιστική και κοινωνική υποστήριξη:** Φορείς όπως τα Κέντρα Sunny Support στην Πολωνία και το πρόγραμμα Open Kraków παρέχουν υποστήριξη που εκτείνεται πέρα από τα όρια του σχολείου, προσφέροντας ασφαλείς χώρους για τις οικογένειες και συγκεντρωμένες πληροφορίες σχετικά με τις τοπικές πολιτικές ένταξης.
- **Εκπαίδευση και ψυχοκοινωνική ευημερία:** Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με το τραύμα και το χρόνιο άγχος, πλατφόρμες όπως το Ίδρυμα Augeo αναδεικνύονται ως φορείς που προσφέρουν εξειδικευμένη εκπαίδευση σε εκπαιδευτικούς. Επιπλέον, η Εγχειρίδιο του Συμβουλίου της Ευρώπης παρέχει ένα ολοκληρωμένο σύνολο πρακτικών εργαλείων για τη γλωσσική υποστήριξη σε πραγματικές καταστάσεις.
- **Εκπαιδευτικά εργαλεία για την ένταξη:** Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει διασκεδαστικά και δημιουργικά εργαλεία, όπως οι κάρτες Dixit και οι κάρτες συναισθημάτων, τα οποία είναι ιδανικά για τη διευκόλυνση της μη λεκτικής επικοινωνίας και της συναισθηματικής έκφρασης. Περιλαμβάνονται επίσης εγχειρίδια για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το Compasito, καθώς και υλικό που έχει σχεδιαστεί για την καταπολέμηση των στερεοτύπων.

Μέσω αυτής της συλλογής, η οποία περιλαμβάνει τεχνολογίες καθημερινής χρήσης όπως το Google Translate για την άρση των άμεσων επικοινωνιακών εμποδίων, το πρόγραμμα στοχεύει να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς όχι μόνο θεωρητικές λύσεις, αλλά και πρακτική υποστήριξη για τη δημιουργία πραγματικά χωρίς αποκλεισμούς και ισότιμων τάξεων.

Όνομα πόρου	Τύπος	Σύνδεσμος	Γιατί είναι χρήσιμο;
Compasito – Τα ανθρώπινα δικαιώματα των παιδιών	Ψηφιακό εγχειρίδιο και μια πλούσια συλλογή δραστηριοτήτων για παιδιά.	https://wergelandcentre.org/content/uploads/2020/02/2007_Compasito_en.pdf.pdf	Παρέχει ένα δομημένο, βασισμένο σε δραστηριότητες πλαίσιο για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα. Κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων, χρησιμοποιεί τη βιωματική μάθηση (παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων) για να προκαλέσει βαθιά στοχασμό σχετικά με την ισότητα και τη δικαιοσύνη, μετατρέποντας την ανταλλαγή απόψεων σε μια συλλογική εξερεύνηση αξιών. Χρησιμοποιεί το παιχνίδι και τη σωματική κίνηση για να εξηγήσει σύνθετα δικαιώματα. Εστιάζοντας στη «μάθηση μέσω της πράξης» αντί για διαλέξεις, επιτρέπει στα παιδιά να κατανοήσουν την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια μέσω της δράσης, καλλιεργώντας ένα αίσθημα ότι ανήκουν και προστασίας, ανεξάρτητα από το γλωσσικό τους υπόβαθρο.
Συμβούλιο της Ευρώπης – Εγχειρίδιο για τη γλωσσική υποστήριξη των μεταναστών	Ιστοσελίδα	https://www.coe.int/en/web/education/lsm-toolkit-2024	Παρέχει ένα ολοκληρωμένο σύνολο πρακτικών εργαλείων και δραστηριοτήτων που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για εκπαιδευτικούς που εργάζονται με μαθητές μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων έτοιμων προς χρήση στρατηγικών για τη γλωσσική υποστήριξη σε πραγματικές τάξεις.
Ίδρυμα «Διάλογος»	Ιστοσελίδα	fundacjadialog.pl	Προσφέρει πλαίσια καθοδήγησης από ομοτίμους και εκπαίδευση για φοιτητές-καθοδηγητές.
Open Kraków	Πρόγραμμα/ Πύλη	[Ερώτηση μέσω του Δημοτικού Συμβουλίου]	Κεντρική πληροφόρηση σχετικά με τις τοπικές πολιτικές και τα προγράμματα ένταξης αλλοδαπών.

<p>Κέντρα Υποστήριξης Sunny</p>	<p>Κέντρο Φυσικής Αγωγής</p>	<p>[ul. Zabłocie 23]</p>	<p>Παρέχει ολιστική κοινωνικο-συναισθηματική υποστήριξη και έναν ασφαλή χώρο για τις οικογένειες μεταναστών.</p>
<p>Dixit Cards</p>	<p>Εργαλείο διευκόλυνσης</p>	<p>https://www.trainers-toolbox.com/dixit-creativity-meets-storytelling/#:~:text=Dixit%20cards%20are%20also%20great,playful%2C%20stimulating%20and%20even%20relaxing.&text=Have%20participants%20pull%20out%20a,tell%20a%20story%20about%20it</p>	<p>Αυτές οι κάρτες λειτουργούν ως μεταφορικοί καταλύτες, μετατοπίζοντας την επικοινωνία από το λογικό στο συναισθηματικό επίπεδο. Διευκολύνουν την προβολή, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να εκφράσουν σύνθετα συναισθήματα ή να δώσουν ανατροφοδότηση μέσω ονειρικών εικόνων, χωρίς την πίεση να «βρουν τις σωστές λέξεις».</p>
<p>Κάρτες συναισθημάτων</p>	<p>Εργαλείο προς λήψη (σε διάφορες γλώσσες)</p>	<p>https://heartsofyoungproject.eu/emotion-card/emotion_cards_english.html</p>	<p>Λειτουργούν ως γέφυρα για την αυτοέκφραση όταν τα λόγια δεν αρκούν. Δείχνοντας μια έκφραση του προσώπου ή ένα συναίσθημα που συμβολίζεται με χρώμα, τα παιδιά μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους και τα τραυματικά τους βιώματα με ασφάλεια. Αυτό το οπτικό βοήθημα μειώνει την απογοήτευση που προκαλεί η παρεξήγηση και καλλιεργεί την αίσθηση ότι «τα βλέπουν» και τα κατανοούν.</p>
<p>Αναλύοντας τα στερεότυπα</p>	<p>Ιταλικό βιβλίο</p>		<p>Το βιβλίο «Leggere gli stereotipi» (Διαβάζοντας τα στερεότυπα) συγκεντρώνει 10 σύγχρονα κείμενα από διάφορες ανθολογίες, με σκοπό να ενθαρρύνει τους νέους να αναστοχαστούν πάνω στα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις που σχετίζονται με το φύλο, την εθνικότητα, την αναπηρία και την οικογένεια. Ο τόμος εμπλουτίζεται με θεματικές δραστηριότητες και εργαστήρια ανάγνωσης, σχεδιασμένα για τη δημιουργία μιας λέσχης βιβλίου μέσα στην τάξη.</p>

		<p>https://www.erickson.it/it/leggere-gli-stereotipi?backup_gclid=Cj0KCQIAy6vMBhDCARIsAK8rQgmcQWQfy0twLZSq6gCW-NDuDAyFKqbUy_InCEPJVWdRsOeozWhoWy4aAkeeEALw_wcB&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=SE%20%7C%20Prodotti%20%7C%20Dynamic%20Tutto%20Sito%20%7C%20No%20brand&utm_id=6468446851&gad_source=1&gad_campaignid=6468446851&gbraid=0AAAAAD7HadYXhvjLnyvZ34LGty-8ImFF&gclid=Cj0KCQIAy6vMBhDCARIsAK8rQgmcQWQfy0twLZSq6gCW-NDuDAyFKqbUy_InCEPJVWdRsOeozWhoWy4aAkeeEALw_wcB</p>	
<p>Ψηφιακή Σχολική πλατφόρμα</p>	<p>Η επίσημη ψηφιακή πλατφόρμα που χρησιμοποιούνται τα δημόσια σχολεία στην Κύπρο επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να μοιράζονται εκπαιδευτικό υλικό, εργασίες και επικοινωνιακό υλικό με τους μαθητές.</p>	<p>https://www.schools.ac.cy/</p>	<p>Πώς το χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί: Για την ανταλλαγή εκπαιδευτικών πόρων και οπτικού υλικού Για την παροχή επιπλέον ασκήσεων σε μαθητές που χρειάζονται γλωσσική υποστήριξη Για την επικοινωνία με τους μαθητές</p>

<p>Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου – Υλικό διαπολιτισμικής εκπαίδευσης</p>	<p>Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου αποτελεί πηγή διδακτικού υλικού, κατευθυντήριων γραμμών και κατάρτισης για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και την ένταξη των μαθητών μετανάστευσης στα σχολεία.</p>	<p>https://www.piac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=460&Itemid=324&lang=en</p>	<p>Πώς το χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί: Πρόσβαση σε οδηγούς διδασκαλίας για τη διαφορετικότητα και την ένταξη Χρήση δραστηριοτήτων στην τάξη που προωθούν τη διαπολιτισμική κατανόηση Συμμετοχή σε σεμινάρια κατάρτισης εκπαιδευτικών για την ένταξη των μαθητών μετανάστες</p>
<p>LOWAN</p>	<p>Ιστοσελίδα / Κέντρο υποστήριξης</p>	<p>www.lowan.nl</p>	<p>Πρόκειται για τον κύριο εθνικό οργανισμό στις Κάτω Χώρες στον τομέα της εκπαίδευσης των νεοαφιχθέντων. Παρέχει βασικές κατευθυντήριες γραμμές για τα προγράμματα σπουδών, νομικά πλαίσια και διδακτικό υλικό NT2 (ολλανδικά ως δεύτερη γλώσσα) για τα μαθήματα του ISK.</p>
<p>Πλατφόρμα Cohesion της Cisco</p>	<p>Ιστοσελίδα/ Εκπαιδευτική πύλη</p>	<p>ciscohesion.org/netherlands/</p>	<p>Η πλατφόρμα αυτή προσφέρει ειδικές ενότητες σχετικά με την ψηφιακή ζωή στις Κάτω Χώρες και τα κοινωνικά δικαιώματα, καθώς και ένα φόρουμ κοινότητας όπου γονείς και εκπαιδευτικοί μπορούν να ανταλλάσσουν πρακτικές συμβουλές για την ένταξη.</p>
<p>Ίδρυμα Augeo</p>	<p>Ιστοσελίδα/ Διαδικτυακά μαθήματα</p>	<p>www.augeo.nl</p>	<p>Παρέχει δωρεάν διαδικτυακή κατάρτιση σε επαγγελματίες του εκπαιδευτικού τομέα σχετικά με τον τρόπο υποστήριξης των παιδιών προσφύγων που έχουν βιώσει τραυματικές εμπειρίες και χρόνια στρες.</p>
<p>Twinkl</p>	<p>Ιστοσελίδα</p>	<p>https://www.twinkl.com</p>	<p>Παρέχει έτοιμο προς χρήση διδακτικό υλικό κατάλληλο για πολυγλωσσικές τάξεις.</p>

Συμπέρασμα

Το παρόν έγγραφο υπογραμμίζει ότι η ένταξη των παιδιών μεταναστών απαιτεί μια ριζική αλλαγή από μεμονωμένες πρωτοβουλίες μεμονωμένων εκπαιδευτικών προς δομημένες συστημικές διαδικασίες στις οποίες εμπλέκονται ολόκληρο το σχολείο και το τοπικό οικοσύστημα. Μέσω της σύγκρισης διαφορετικών ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών μοντέλων, διαμορφώνεται μια σαφής αντίληψη για τη διαφορετικότητα ως παιδαγωγικό πλεονέκτημα και για την ανάγκη μιας ολιστικής προσέγγισης που εστιάζει στη συναισθηματική ευημερία και στην υποστήριξη της οικογένειας. Παρέχοντας μια «εργαλειοθήκη» πλούσια σε χρήσιμους πόρους, ψηφιακά εργαλεία και καινοτόμες μεθοδολογίες, όπως η διαμορφωτική αξιολόγηση και η καθοδήγηση από ομοτίμους, το έργο στοχεύει να μετατρέψει τις προκλήσεις της μετανάστευσης σε ευκαιρίες εμπλουτισμού, υποστηρίζοντας τους εκπαιδευτικούς στη δημιουργία πραγματικά χωρίς αποκλεισμούς, ισότιμων και ασφαλών τάξεων για κάθε μαθητή.

